

Godište XVII. • broj 1 • siječanj 2022.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

Nova godina –
novi početak na
Božjoj građevini

Dan, a ne godina

Za što je to
jedino Crkva
pozvana jamčiti?

Idemo k Majci

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
In memoriam | Teološki podlistak Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

MEĐUGORJE U 2022.
ULAZI SA SVOJOM
40. OBLJETNICOM

DA BOG DA SE
POMLADILI
U GOSPODINU!

BUDIMO RADOSNI
SVJEDOCI VRIJEDNOSTI
EUHARISTIJE!

ZNAMO KOLIKA
JE CIJENA
NAZOČNOSTI MANJE
BRAĆE U HERCEGOVINI

'U IME BOŽJE MOLIM...'

MALI PUT SVETOSTI –
ISKUSTVO BOGA
U SVAGDANU

Draga djeco! Danas vam nosim svog Sina Isusa da vam da svoj mir. Dječice, bez mira nemate budućnosti ni blagoslova, zato vratite se molitvi jer plod molitve su radost i vjera, bez koje ne možete živjeti. Današnji blagoslov koji vam dajemo, nosite u svoje obitelji i obogatite sve one s kojima se susrećete, da osjete milost koju vi primete. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Marin

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK i €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici. Arhiv ICMM

Gospina škola

Nova godina – novi početak na Božjoj građevini, FRA T. PERVAN
Dan, a ne godina, I. ŠARAC

Za što je to jedino Crkva pozvana jamčiti?, K. MILETIĆ
Međugorje u 2022. ulazi sa svojom 40. obljetnicom, D. PAVIČIĆ
Da Bog da se pomladili u Gospodinu!, P. TOMIĆ
Idemo k Majci, FRA M. ŠAKOTA
Znamo kolika je cijena nazočnosti Manje braće u Hercegovini

Događanja

Božić u Međugorju
Neka Gospodin svrati svoj pogled na te i mir ti podari!, FRA M. FUSSARELLI

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Budimo radosni svjedoci vrijednosti euharistije!, M. MILETIĆ

‘U ime Božje molim...’

In memoriam

Fra Leonard Oreč

Teološki podlistak

Mali put svetosti – iskustvo Boga u svagdanu, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Božja riječ i Nedjelja Božje riječi, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

SADA NAM NAJVIŠE TREBA NADA

Svaki je povijesni trenutak na svoj način zanimljiv, svaki je nabijen povijesnom napetošću ljudskih nada i tjeskoba, svaki je donekle utopijski i apokaliptičan. Osjećamo da nešto nije u redu. Snažan je osjećaj tjeskobe i nesigurnosti i od svih krjeposti, usudim se reći, sada nam najviše treba nada. Ona je svojevrsni by-pas, premosnica između vjere i ljubavi.

Krist nas poziva na obraćenje i želi da ga slijedimo. Želi da budemo njegovi apostoli. No, ne postoji Isus „samo za nas“, želi da njegovo evanđelje prenesemo drugima. Poziva svakoga i nemamo izgovora. Stoga milosno je ovo što se događa u Međugorju, jer tu se dijeli ljubav i nada za cijeli svijet, tu Majka upućuje na svog Sina i sve nas prema svojim bližnjima. Pomaže nam da se snađemo između dvije moguće krajnosti u koje može upasti kršćanin. Jedna je hinjena i usiljena radost. Druga je krajnost suprotna. Naglašava da je čitav svijet prepušten zlu – tko se u tome može spasiti? Prva krajnost je rjeđa, ali druga zbog svoje masovnosti je neprimjetna i valja je se danas više kloniti. Umjesto radosti priklanja se surogatima, koji „zadovoljavaju“ i „opuštaju“. Kao da se ponavlja iluzija samozadovoljnosti s prvih stranica Biblije – bit ćete kao bogovi! Danas je to masovna ponuda. Živjeti kao Bog – kakva privlačnost! Ili bar živjeti kao da Boga nema, a tada je sve dopušteno. Osobne pozicije prenose se i na pozicije pojedinih naroda. Iskustvo svetopisamskoga Izraela trebalo bi biti poučno svim narodima u njihovom traganju za odgovorom na pitanje kako opstati u svakodnevnim nevoljama.

Nije na odmet baš u novoj godini izvršiti inventure u našim savjestima, razabrati poradi čega je toliko nesklada u našim obiteljima i širim zajednicama. A svjesni smo činjenice: kakve su nam obitelji takav nam je narod, takva nam je Crkva i naše zajedništvo. Plemenito ljudsko srce ne može da se ne sjeća i da ne misli. Ono razmišlja o sebi, o bližnjemu, o narodu i Domovini. I ne samo za vlastiti narod, nego da se spasi sveta vjera i u ostalim narodima svijeta.

Stoga, valja nam se truditi iz sata u sat da budemo sličniji Kristu. Dušom i razumom oslušivati, moliti, djelovati. Sljedeću godinu posvetimo ljubavi prema bližnjemu. Živimo u blagodati naše vjere. Vjerujemo i nadajmo se, kad nam se čini da nema izgleda da iziđemo iz ovih nevolja, iz različitih problema i poteškoća. I trudimo se očuvati čistoću duše i tijela, a sve to uz pomoć Kraljice Mira i uz prosvjetljenje Duha Jakosti. Borba protiv zla počinje u vlastitome srcu. Svladavati ga dobrim velikim je pothvat. Milost Božja i sakramenti stoje nam na raspolaganju. Dok koračamo putem blaženstva, pobjeđujemo zlo, pretvaramo tamu u svjetlo. Epicentar obnove je među nama. Baš ovdje u Međugorju događaju se potresi duše, a samo to mijenja svijet. Golem duhovni biser je među nama – nemojmo ga baciti u blato – nego ga brižno oblikujemo kroz vlastite duše. Put je, možda mukotrpan, ali svakako spasonosan. Taj trud sličan je maloj svijeći koja razbija najveći mrak. Više svijeća, više je svijetla. Više duša koje se klanjaju – recept je pobjede.

Blagoslovljena vam bila nova 2022. godina!

Nova godina – novi početak na Božjoj građevini

Svaka nova godina novi je početak i zametak. Nova klica koja se polaže u zemlju da bi izrasla u biljku, u stablo. U svemu što se sije – ako je sjeme zdravo – postoji nada novoga početka, nada budućnosti, vizija novoga života i stvaranja. Iz povijesti možemo mnogo toga naučiti. Napose iz povijesti spasenja, koja je uvijek povijest uspona i padova, povijesnih plima i oseka, grijeha i smilovanja, nade i budućnosti. Prepun je toga Stari zavjet, a u Isusu Kristu položena je u temelje svijeta nova nada, novo stvorenje. Povijest Crkve svjedoči zorno o tome. Treba samo otvoriti oči srca i duha te iščitavati Božje znakove na povijesnome hodu.

FRA TOMISLAV
PERVAN

UVIJEK NA POČETKU

Cijeli je Stari zavjet prepun početka. Uvijek novih, neznatnih, ali obećavajućih, jer je Bog bio glavni čimbenik u svim povijesnim hodnjama, i pojedinaca ali i Izabranoga naroda. On je bio vjerni suputnik koji nije dopuštao da se narod stopi s ostalima u ondašnjim svjetskim talionicama, 'melting-pots', babilonske, egipatske, helenističke, rimske kulture i civilizacije. Naprotiv. Narod je uvijek morao izlaziti iz uhodanoga i postojećega, započinjati iznova. Trebalo je ostaviti plodni Egipat, gdje bijaše svega u izobilju, u plodnoj nilskoj dolini, ali je narod živio u duhovnome ropstvu. Trebalo je ostaviti i plodno područje 'međuriječja', Eufrata i Tigrisa, gdje se rodila kultura i civilizacija, gdje bijaše sve isprepletano kanalima za navodnjavanje te se zaputiti u kamenito, brdovito judejsko gorje i gotovo izumrli Jeruzalem te ondje započeti novu budućnost. Kad čitamo Knjigu Postanka, namjerit ćemo se na mjesta gdje su se vodili pravi plemenski ratovi za vodu i bunare na onome ozemlju. Nova budućnost kao veliko gradilište, spasenje u obliku uklanjanja starih ruševina,

klesanja te gradnje novoga Hrama koji bi trebao biti kristalizacijska točka za cijeli narod i svu potonju budućnost.

Za mnoge to bijaše uzaludan posao, mnogi su rogoborili i protivili se, ali je u tim skromnim počecima bila snaga budućnosti i nade jer sam Gospodin bijaše Graditelj, Arhitekt: „Ako Gospodin kuće ne gradi...“ (Ps 127,1). Šačica povratnika, s nešto 'sirotinje' u zavežljajima ili naprt-njačama, ali sa silnim obećanjima: Bog je s nama. Naš Bog nije nas ostavio ni u progonstvu. Ondje su Izraelci pročistili svoju sliku Boga koji je nadmoćan u odnosu na sva babilonska ili perzijska božanstva.

Nije li to prikladna i dobra slika nade i za naše koji su prognani, a potom iselili sa svojih djedovskih ognjišta te namamljeni u silna prostranstva prekoceanskih zemalja, gdje se obećaje ugodan i bolji život, samo da nestane Hrvata sa stoljetnih ognjišta? Zašto u svim ovim nedaćama ne imati pred očima biblijsku sliku povratka na vlastita ognjišta, ako čovjek stavi svu svoju nadu u Gospodina i njegova obećanja? Bog ne ispunjava naše želje, nego svoja obećanja. Bog ostaje

vjeran svojim riječima i obećanjima. Treba se pouzdavati u njegovu riječ i slijediti je.

SLIJEDITI KRISTA

Ivan je trideset godina odrastao 'inkognito', nepoznat i neprepoznat. Isus je odrastao u Nazaretu do svoje tridesete, a da ga nitko nije prepoznao kao Mesiju. Bio je neupadan. Slovio je kao „tesarov sin“. „Među vama se nalazi Jedan koga vi ne poznajete“, koga vi ne prepoznajete, govorio je Ivan na Jordanu (Iv 1,26). „Nije li ovaj Isus sin tesarov?“ Što bi to na njemu bilo osobito? Pa sve mu njegovo znamo. 'Zar bi on mogao biti taj Mesija? Nema šanse! I nisu dali 'šansu' Isusu njegovi

U evanđeljima Isus izokreće logiku svijeta. Kad ljudi žele nad drugima gospodariti, on zapovijeda služenje. „Tako ne smije biti među vama“ (usp. Mk 10,42; Lk 22,25 itd.), upozorava ih u svojoj završnoj riječi na Posljednjoj večeri. To je vrhunski prevrat i revolucija u poimanju društvene hijerarhije kakva vlada u svijetu. Izgovara on to u smislu starozavjetnoga „Ja jesam“, „Ja vam kažem“. Izriče to Riječ tijelom postala.

sumještani. Zato su prokockali svoju povijesnu i životnu prigodu. Oni mu okrenuli leđa, a i on sišao od njih dolje prema Kafarnaumu, okrenuo

im leđa, jednom zauvijek.

Odnos prema Isusu Kristu uvijek je osoban. Osobni su, i prihvati i odbacivanje. Uvijek se to odvija na

osobnoj razini. On i danas stoji tu ispred nas i traži odluku, opredjeljenje. Isus je posjedovao autoritet, ali je odbacivao silu i nasilje. Zapovijedao je, ali nenasilno. Obično se autoritet dokazuje silom i prisilom. To je Isusu strano. I što je zanimljivo, ne dobiva se rat polažući oružje. Govori Isus i o drugom obrazu, o dvije milje koje treba prijeći s neprijateljem itd. Isus je položio oružje pred protivnicima, ali je pobijedio nakon što je očitovao vlastitu nemoć. Kako prisiliti ljude da kleknu pred tobom, ako ti klečiš i svojim slugama pereš noge? Upravo on to od svojih očekuje. Da mu se poklone. Bez prisile. Ne demonstrira se autoritet, slava, moć ni sila kad si raspet kao najgori

Svaka je nova godina nalik novogradnji. Mnogo toga nedovršena, mnogo započeto, na sve strane razbacan materijal, posvuda propuh, kako to već i biva na gradilištu. Graditelji studiraju i iščitavaju nacrt, idejni i izvedbeni, mnoštvo se ideja u toku gradnje mijenja, sve je u pokretu, traže se novi radnici i suradnici. Pogotovo treba stručnjaka, predradnika koji su spremni prihvatiti odgovornost za gradnju 'Božje građevine'.

kriminalac ili opraštajući onomu tko se o tebe ogriješio ne samo sedam puta, nego sedamdeset puta sedam. Upravo je to Isusova praksa i nalog svima onima koji su voljni slijediti ga na njegovu životnom putu te kasnije u zajednici zvana Crkva. U temelju svega jest raspeti Mesija.

Isusu se ne može prigovoriti niti ga se može kritizirati kako nije prakticirao što je govorio i navijestao. Isus ne naređuje, nego poziva na nošenje križa. Njegova je žrtva oprost s križa, a sve poziva slijediti ga doslovce, noseći u svagdanu svoj križ. U evanđeljima Isus izokreće logiku svijeta. Kad ljudi žele nad drugima gospodariti, on zapovijeda služenje. „Tako ne smije biti među vama“ (usp. Mk 10,42; Lk 22,25 itd.), upozorava ih u svojoj završnoj riječi na Posljednjoj večeri. To je vrhunski prevrat i revolucija u poimanju društvene hijerarhije kakva vlada u svijetu. Izgovara on to u smislu starozavjetnoga „Ja jesam“, „Ja vam kažem“. Izriče to Riječ tijekom postala.

Protiv tih riječi i prakse žestoko se okomio protubožac Nietzsche koji je govorio o ropskom kršćanskom moralu i njemu suprotstavljao grčki Olimp. U čovjeku je usađena, tako je zastupao, volja za moći, što je prepoznatljivo u svim kulturama na planetu, dok kršćani gaje simpatije prema Raspetomu i križu. Isus je uništio logiku i praksu 'oko za oko-zub za zub', što ćemo naći i kod Makabejaca u odnosu na pagane:

„Milo za drago vratite poganima...“ (1 Mak 2,68).

Isti su ti Židovi kapitulirali pred Pilatom te izdali otačke ideale uzvikujući kako oni „nemaju kralja, nego cezara“, u Rimu. Gotovo su plebiscitarno izvikivali podložnost onomu koji će ih doći glave za ustanka, kad 'cezar' Vespazijan sa sinom Titom god. 70. uništi sve njihovo sveto – i Hram u kakovu-takvu autonomiju unutar carstva. Nisu htjeli prihvatiti Isusa kao Kralja, stoga su platili skupu cijenu u raseljeništvu diljem svijeta, do naših dana.

Isus kida okove i lance robovanja starim principima, želi uspostaviti opće bratstvo svih, prijateljske odnose među ljudima, gdje ne postoji prijatelj-neprijatelj, nego smo svi djeca istoga Oca na nebesima. Stoga su odmah nakon njegova uskrsnuća njegovi sljedbenici vjerovali – Bog je bio među nama u osobi Isusa Krista.

PREOBRAZBA ČOVJEKOVA SRCA

Neprepoznata je bila i rana Crkva. Tko je mogao i pojmiti da se u tim malim zajednicama rasutim po cijelom ondašnjem Sredozemlju rađa tiha Božja revolucija, da je u njima sam Bog na djelu!? Prvi kršćani nisu imali oko glava svetačke aureole, nisu bili anđeli ni svetci. Pročitajmo samo apostolske spise i upute, pa ćemo vidjeti kakvih je sve zastranjenja, opačina i grijeha bilo u tim zajednicama! Nije bilo anđeoskih korova ni njihove pratnje. Ali se u kršćanskim zajednicama diljem Carstva događala preobrazba, gotovo bismo rekli, metafizička, zazbiljna, metamorfoza antičkoga svijeta i ona se širila poput nevidljivoga virusa. Taj je virus zahvatio vremenom cijelo Rimsko carstvo, nenasilnom revolucijom, i osvojio ga.

ISUS KIDA OKOVE I LANCE ROBOVANJA STARIM PRINCIPIMA, ŽELI USPOSTAVITI OPĆE BRATSTVO SVIH, PRIJATELJSKE ODNOSNE MEĐU LJUDIMA, GDJE NE POSTOJI PRIJATELJ-NEPRIJATELJ, NEGO SMO SVI DJECA ISTOGA OCA NA NEBESIMA. STOGA SU ODMAH NAKON NJEGOVA USKRSNUĆA NJEGOVI SLJEDBENICI VJEROVALI – BOG JE BIO MEĐU NAMA U OSOBI ISUSA KRISTA.

Ni sami apostoli nisu bili uvijek zanimljivi, nisu osvajali slušateljstvo uzvišenim riječima, ciceronskim govorima. Veli se da je jednom prigodom, „dok je Pavao veoma dugo u noć govorio“ (Dj 20,9), nekoga mladića Eutiha obuzeo dubok san te je pao s trećega kata na tlo, mrtav. Na to 'Pavao side', oživi mladića, potom 'razlomi kruh' (tj. slavio je euharistiju) te 'prosljedi' s nagovorom prilično dugo, sve do zore' (r. 11). Jedino čudo bijaše da je Duh Sveti dirao ljude, probadao srca, otvarao oči, i ljudi nisu mogli ne činiti jedno: vršiti volju Očevu, slijediti Isusa Krista.

Utješno je to za nas današnje vjernike. Gospodin nas ne poziva na nadljudske, herojske pothvate. Treba samo jedno: U svome svagdanu slijediti Gospodina, dati se od njega voditi, slušati njegovu riječ, povlačiti iz tih riječi za vlastiti život poučke i zaključke. Čemu sastanci, čemu svete mise, čemu molitve, ako iz toga ne slijedi nikakva posljedica ni odluka?!

Isusova osoba i evanđelje naviještaju prevrat, revoluciju. Ne u smislu postrevolucionarne prakse nakon one zlosretne francuske, majke svih revolucija. U etici Novoga zavjeta nema krilatica slobode, bratstva ni jednakosti, nego unutarnji obrat, prevrat, obraćenje iznutra, kakvo se događalo u pojedincima u susretu s Isusom Kristom, kao primjerice u likovima Ivanova Evanđelja, počevši s prvim učenicima, sa skepticima Natanaelom i Nikodemom, sa Samarijankom kojoj je zavirio duboko u srce i dušu te joj rekao sve što je sve činila u životu, pa do Tome koji pada na koljena pred Uskrslim ili Petra koji nakon nijekanja očituje na kraju svoju silnu ljubav prema Gospodinu. „Gospodine, komu ćemo otići? Ti imaš riječi života vječnoga!“ (Iv 6,68 sl.), odgovorio je to Petar nakon što su mnogi okrenuli leđa Isusu jer ga zbog tvrda govora nisu mogli slušati niti se nositi s Isusovim tvrdnjama. Teške, nesnošljive riječi, onda ali i danas. Treba se osmjeliti i izgovoriti ih u obliku vjeroispovijedi te ih pretvoriti u vlastiti život.

NIKAD NIJE KASNO

Svaka je nova godina nalik novogradnji. Mnogo toga nedovršena, mnogo započeto, na sve strane raz-

bacan materijal, posvuda propuh, kako to već i biva na gradilištu. Graditelji studiraju i iščitavaju nacrt, idejni i izvedbeni, mnoštvo se ideja u toku gradnje mijenja, sve je u pokretu, traže se novi radnici i suradnici. Pogotovo treba stručnjaka, predradnika koji su spremni prihvatiti odgovornost za gradnju 'Božje građevine'.

Građevina napreduje, otpori su veliki, krize su nazočne, ali Božji grad raste, nezaustavljivo. Proljetne oluje ne mogu zaustaviti veliki hrast u njegovu grananju jer zna da slijedi ljeto i sunčani dani. Isto je i s Božjim gradom, najljepšim, najljudskijim na ovome svijetu. Isus stalno poziva, okuplja, želi pojedince kao svoje sljedbenike. Uvijek je tomu tesaru, građevinaru iz Nazareta kroz povijest uspijevalo pronaći oduševljenike za vlastito djelo, pozivati ljude da se u njegovoj Crkvi stijenj koji tinja ne utrne, da se napuknuta trska ne prelomi.

U svakome vremenu i narodu pronalazio je Gospodin svoje vjerne i najvjernije, otkrivao je ljude koji su se dali zapaliti njegovim idealima, njegovom porukom i obećanjima. I slijedeći njega otkrivali su kako su ta obećanja vjerodostojna, moguća, ostvariva, istinita. Novorođeni je pokrenuo kraljeve s Istoka, a Uskrslji je pokrenuo apostole iz njihove letargije i klonulosti, a zatim nakon Duhova ljude iz svih krajeva, puka, naroda, zemalja. Svijet kao

U Božjemu djelu nitko nije nebitan, svako ima svoju nezamjenjivu ulogu. Važno je da svi prionemo uz posao, radosni i sretni da nas je netko pozvao, unajmio, makar to bilo i u trećoj životnoj dobi ili sat prije zalaska sunca. Nikada nije kasno. Može biti tragično i sudbonosno, ne biti svjestan svoga kršćanskoga dostojanstva, kako smo svi djeca Božja, braća i sestre Isusa Krista, pod križem darovani Mariji. Neka i nova godina stoji u znaku Marije i Isusa. Na njima gradimo svoju budućnost.

Božje gradilište i građevina koja i danas iz sebe izljuje radost i sreću, blagoslov cijelomu svijetu.

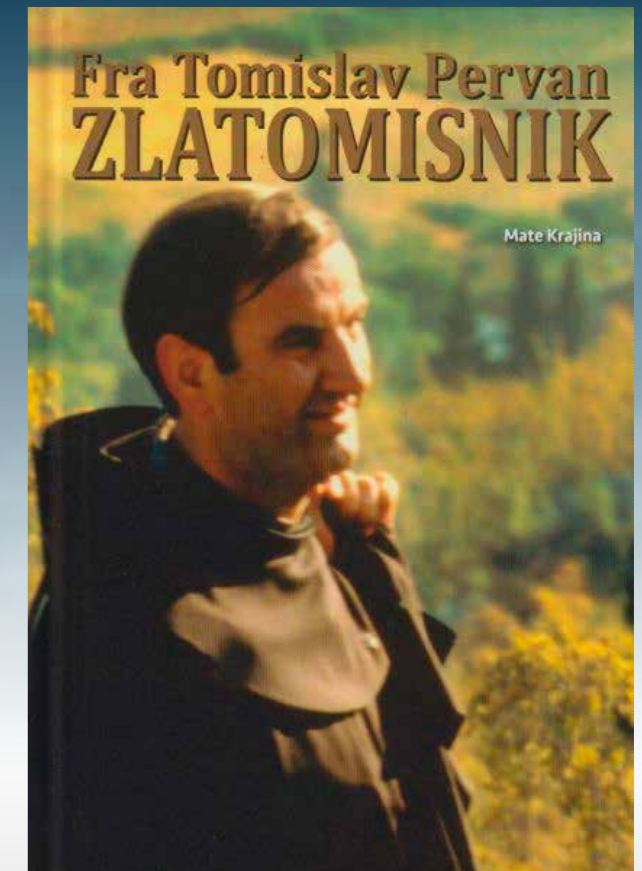
Spas je došao usuprot svim nadanjima i očekivanjima. U drugomu obliku, na drugi način nego su pobožne duše očekivale; onda, ali i danas. Doći će spas i danas otvorimo li svoje oči, svoje uši, svoje srce i cijelo biće, ako dopustimo da nas Isusova osoba pogodi.

Milost nije nekakav apstraktan pojam, spasenje nije negdje u zraku. Ono je konkretno. Dade se odčitati na licima sretnika, obraćenika, na licima braće i sestara koji su zahvaćeni Isusom i njegovim Duhom. To je ono gradivo i vezivno tkivo što povezuje sve u divnu Božju građevinu. Znamo s kime je Bog započeo u Novomu zavjetu, znamo tko bijaše prvi svjedok Isusova rođenja. Neznatni, maleni, prezreni.

U Božjemu djelu nitko nije nebitan, svako ima svoju nezamjenjivu ulogu. Važno je da svi prionemo uz posao, radosni i sretni da nas je netko pozvao, unajmio, makar to bilo i u trećoj životnoj dobi ili sat prije zalaska sunca. Nikada nije kasno. Može biti tragično i sudbonosno, ne biti svjestan svoga kršćanskoga dostojanstva, kako smo svi djeca Božja, braća i sestre Isusa Krista, pod križem darovani Mariji. Neka i nova godina stoji u znaku Marije i Isusa. Na njima gradimo svoju budućnost.

Monografija o životu i radu fra Tomislava Pervana.

Knjiga ima 400 stranica. Donosi probrane fra Tomislavove tekstove, potom recenzije njegovih knjiga, bibliografiju, priloge i čestitke prijatelja i poznanika. Na koncu sjećanja iz osobnog albuma.

Dr. fra Tomislav Pervan dao je golem doprinos teološkom, intelektualnom i kulturnom obogaćenju Hercegovačke franjevačke provincije, a i cijele Crkve u Hrvata.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

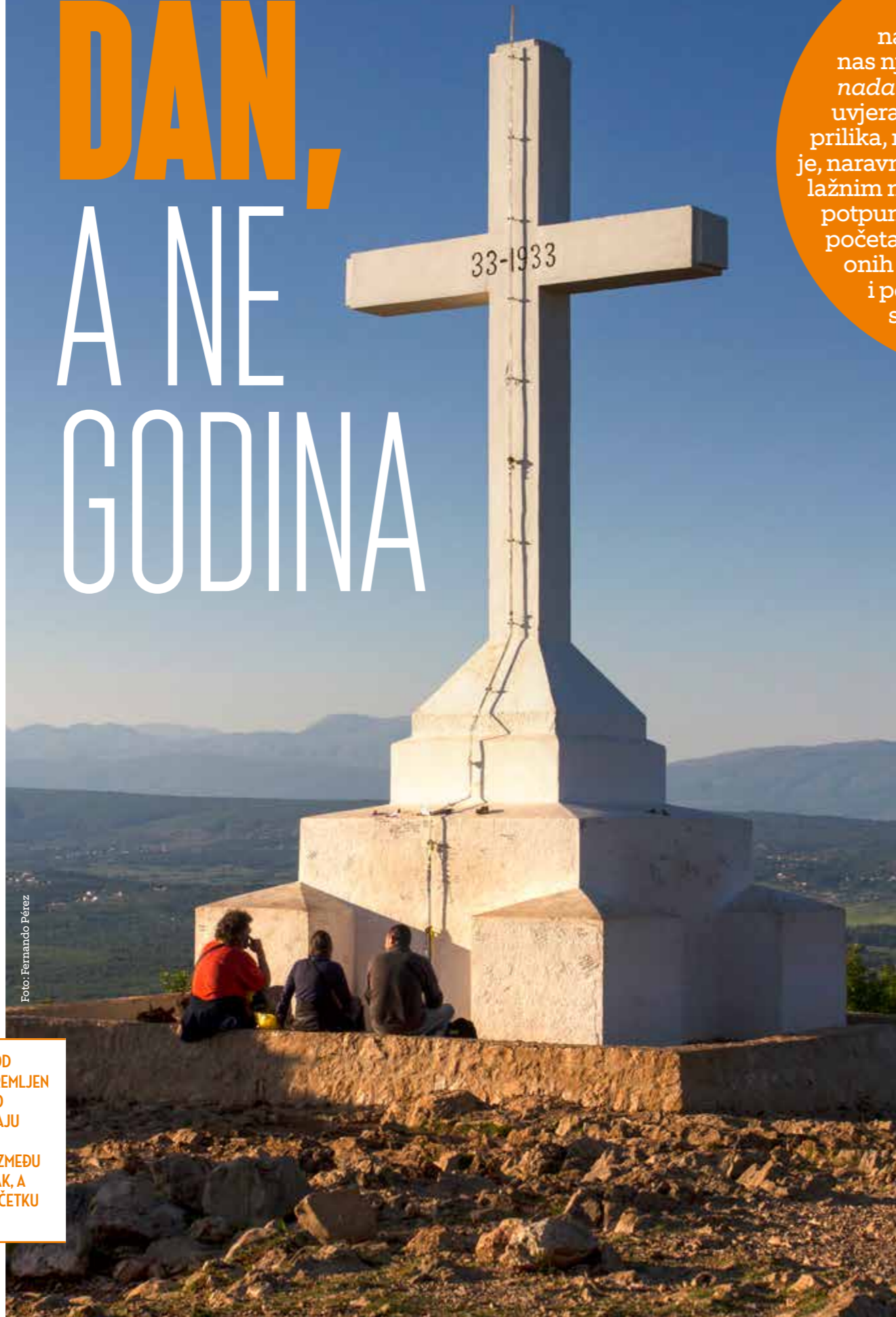
IVICA ŠARAC

LJUDIMA JE POČETAK VAŽAN, VAŽNIJI OD KRAJA. Ma koliko bile uvjerljive tvrdnje poznatih izreka o važnosti funkcije kraja („kraj djelo krasi“) i ma kako mudar bio savjet starih Latina da se u svakom djelovanju pomno pazi na kraj („Quidguid agis, prudenter agas et respice finem“ – „Što god radiš, radi razborito i pazi na kraj“), čini se ipak da u čovjekovu životu početak ima bolji status ili da zauzima časnije mjesto u odnosu na kraj. U svakom slučaju, početak proizvodi više elana i radosti. Ne znam, moguće je da je tomu razlog to što nas kraj nekako podsjeća na smrt. Kraj zapravo nosi klicu smrti u sebi, jer se s krajem uvijek događa umiranje nečega, prestanak nekoga procesa. Svaki kraj u sebi nosi izvjesnu notu tuge, neovisno o tomu da li se radi o kraju koji je „ukrasio“ neko velebno djelo, dovršio nešto čarobno lijepo, završio s nečim ugodnim i korisnim ili okončao nečije muke. Čak i kada donosi prestanak nečega ružnoga, neke patnje ili tegobe, kraj sa sobom nikada ne nosi čistu i potpunu radost, jer u sebi ima određenu „falinku“ (deficit) – nedostaje mu jedna izuzetno bitna sastavnica koju posjeduje početak, a to je nada. Za razliku od kraja koji je ispražnjen od nade, početak je uvijek svjež jer je opremljen s nekim oblikom nade, a nada je ono što motivira na djelovanje, na život. Na kraju (svih) krajeva, za vjernika postoji ona fundamentalna a grandiozna razlika između početka i kraja: vječni život ima početak, a nema kraja. Uostalom, zar upravo u početku ne bijaše riječ!? (Iv 1,1).

ZARAZLIKU OD KRAJA KOJI JE ISPRAŽNJEN OD NADE, POČETAK JE UVIJEK SVJEŽ JER JE OPREMLJEN S NEKIM OBLIKOM NADE, A NADA JE ONO ŠTO MOTIVIRA NA DJELOVANJE, NA ŽIVOT. NA KRAJU (SVIH) KRAJEVA, ZA VJERNIKA POSTOJI ONA FUNDAMENTALNA A GRANDIOZNA RAZLIKA IZMEĐU POČETKA I KRAJA: VJEČNI ŽIVOT IMA POČETAK, A NEMA KRAJA. UOSTALOM, ZAR UPRAVO U POČETKU NE BIJAŠE RIJEČ!?! (IV 1,1).

DAN, ANE GODINA

Foto: Fernando Pérez

Početak ima tu osobinu učiniti nas poletnim zato što nas njegova bitna sastavnica *nada* pokreće na djelovanje i uvjerava da je početak ujedno prilika, neka nova šansa. Problem je, naravno, što ima puno početaka s lažnim nadama, što ima ispraznih, potpuno promašenih početaka, početaka sa zlim namjerama ili onih kao čistih prijevara, ali i početaka kao svjesnih samozavaravajućih iluzija.

Početak ima tu osobinu učiniti nas poletnim zato što nas njegova bitna sastavnica *nada* pokreće na djelovanje i uvjerava da je početak ujedno prilika, neka nova šansa. Problem je, naravno, što ima puno početaka s lažnim nadama, što ima ispraznih, potpuno promašenih početaka, početaka sa zlim namjerama ili onih kao čistih prijevara, ali i početaka kao svjesnih samozavaravajućih iluzija. Jedan od najpoznatijih primjera svjesna samozavaravanja jest početak nove građanske godine, koji „puca“ od prekomjernih nada(nja). Tim se povodom slavi (planetarno i glamurno) jednogodišnja „revolucija“, tj. novi godišnji ciklus hoda Zemlje oko Sunca. Svjesno samozavaranje leži u tomu što čovjek na početku svake godišnje „revolucije“ (okretaja Zemlje oko Sunca) znade da od ispunjenja nada(nja) uglavnom nema ništa, ali sebe uporno nastoji uvjeriti da će se upravo s ovogodišnjim okretajem dogoditi neka velika (da ne kažem revolucionarna) promjena, da će se naši planovi realizirati i da će baš ova godina biti bolja od prethodnih. U takva se iščekivanja investira nevjerojatno puno lažnog optimizma, da bi na kraju svaka stara godina završila kao ispraćaj još jedne iluzije. Najteže je sebi priznati na vrhuncu slavljeničkog raspoloženja, kada otkuca ponoć, da se u vlastitom životu ama baš ništa ne mijenja s prvim siječanjskim danom u odnosu na zadnji dan u prosincu, ali je čovjek sebi svjesno namjestio takva pravila „igre“ za novogodišnje dočekanje po kojima je bolja i lažna nada od nikakve. Bitno je da se slavi i da se Zemlja vrti. I ta samozavaravajuća „igra“ tako je namještena da se može beskrajno puta ponavljati na isti način i

s istim ishodom. Čovjek na početku svake građanske godine kuje iste ili slične planove, obećaje samom sebi da će ih upravo ove godine realizirati, svjesno zaboravljajući da se ništa nije ostvarilo (ili gotovo ništa) od prošlogodišnjih planova. I tako iznova, iz godine u godinu, iz „revolucije“ u „revoluciju“, iz okretaja u okretaj. Taj ciklus propalih godišnjih planova neodoljivo podsjeća na sjajan filmski klasič „Beskrajni dan“, na istu scenu koja se neprestano ponavlja. Ne čudi onda što ljudi, kada nanižu popriličan broj takvih razočaravajućih godišnjih iluzija, postaju cinični, mrzovoljni kao meteorolog iz spomenutoga filma, Phil Connors, koji se svaki dan budi s razočaravajućim iskustvom da se ne uspijeva maknuti od istoga. U čemu je problem? Najprije u tomu što vrijeme ne razumijevamo, ne prihvaćamo i ne koristimo na način koji bi u prvom redu poveo računa o njegovoj temeljnoj vrijednosti, a to je da je vrijeme dragocjeni dar – Božji dar čovjeku. Vrijeme bi po sebi bila nezamiječena i neiskorištena kozmička igra, da ga Bog nije podario čovjeku da ga ispuni plemenitim i dobrim djelima. Da je svako vrijeme Božje vrijeme i da je vrijeme u suodnosu s vječnošću, to obrazlaže papa u miru Benedikt XVI. s ovom argumentacijom: „Vječna je Riječ u svome utjelovljenju, uzimajući ljudsku egzistenciju, preuzela u sebe također i vremenitost, vremensku protežnicu, te je uključila i vrijeme u protegu vječnosti. Krist je sam u osobi most između vremena i vječnosti. Ako se na prvi mah čini, da ne može biti nikakva odnosa između onoga *uvijek* vječnosti i vremena u protjecanju - sad je u Isusu Kristu samo Vječno povuklo vrijeme k sebi. U Sinu koegzistira (su-opstoji) vrijeme s vječnošću.“

Drugi problem je praktične naravi i sadržan je u tomu što čovjek preambiciozno svoje planove usklađuje prema godišnjem, a ne prema dnevnom ciklusu. Koliko god i godišnji ciklus bio važan (navlastito liturgijski), dan je čovjeku prikladniji za osmišljavanje i realiziranje planova i, k tomu, za stalno posvješćivanje vremena kao dara Božjega (kroz molitvu i zahvalu Bogu). Države, institucije i korporacije opravdano rade (više) godišnje planove, a za pojedinačni ljudski život dnevno planiranje je daleko primjerenije. Može biti i promašenih, praznih, loših i teških dana, ali su puno veće šanse da će biti puno i onih realiziranih, radosnih i Božjim blagoslovom ispunjenih dana. Teško da će pojedinac na kraju godine moći povući bilancu i s ozbiljnošću konstatirati da mu je čitava godina bila biser. „Jedan dan može biti biser, a jedna godina možda ništa“ (H. Keller).

Sa svojim precizno uštanim mjenama (jutro, podne, večer) dan simbolizira sam život i nudi izuzetno puno mogućnosti za intervencije i korekcije, za podizanja nakon padova, za radost nakon tuge, za nove planove, za nadoknade propuštenih prilika, za promjenu stila i načina života, za promjenu sebe, za obraćenje. Posebnu važnost treba posvetiti početku dana. Još su stari duhovnici oči upućivali na važnost prvih jutarnjih sati: „Upoznaj početak dana. On je mjesto na kojem dodiruješ vječnost.“ Preostali tijek dana možda i ne će ovisiti toliko o nama i našim zamislima, ali kako upozorava Jörg Zink, njegov „početak bi morao pripadati nama“. O danu kao posvećenom vremenu ispisao je svojedobno krasne misli i Romano Guardini. Ovako je pisao u jutru kao posvećenoj dimenziji dana: „Izgled jutarnjeg doba snažniji je i svjetliji od svih ostalih doba u danu. Početak je to. Svakoga se jutro obnavlja tajna rođenja. Život se naš pomlađen probudi iza sna te jasno i sigurno osjećamo: 'Ja živim! Ja jesam!' I taj se osjećaj pretvara u molitvu. Naše se biće obraća k onomu od koga je sve proisteklo: 'Bože, ti si me stvorio; zahvaljujem ti što živim. Zahvaljujem ti za sve što imam i jesam.' I novi je život svjestan svoje snage, osjeća kako ga sili na posao. Tako započinje dan i svoje poslove. A i to se pretvara u molitvu: 'Gospode, u tvoje ime i po tvojoj moći započinjem ovaj dan. Neka bude tvoj!' To je sveto jutarnje doba. Iz sve dubine svojega bića zahvaljuje stvor svojemu Bogu. Ide na nov rad, posvećuje se dnevnom poslu, a sve u njegovu imenu i njegovoj moći. Vidiš li koliko je toga ovisno o prvome satu u danu? Taj je sat početak dana. A može se i bez početka početi, onako bez misli i bez volje baciti se na posao. Nego to onda nije 'dan', već komad vremena, ali bez ikakva smisla i izgleda. A jedan dan je jedan put i taj mora imati svoj smjer. Jedan dan je jedno djelo, a to zahtijeva određenu volju. Jedan dan je sav tvoj život. Tvoj je život onakav kakav je i tvoj dan.“

Neka nam sa sličnim mislima i planovima započinje dan, svaki novi dan, pa će i godina biti uistinu nova!

Vrijeme u kojem živimo najljepše je moguće vrijeme i izvršna prilika da svojim životom odgovorimo potpuno na Božji poziv na svetost. Jer drugog vremena, osim ovog sada, u kojem živimo, nemamo. Na početku još jedne nove kalendarske godine dobro je prisjetiti se ove jednostavne činjenice. Mi živimo sada i u ovom vremenu, zajedno s Gospodinom. Gospodin je i te kako prisutan i u ovom vremenu, kao što je bio prisutan i kroz čitavu povijest. I u svakom vremenu obilato daje sve potrebne milosti kako bismo mogli živjeti u potpunosti svoj kršanski poziv.

Naša ljudska mašta često pokušava na izrazito subjektivan način promatrati neka prošla vremena i pri tome ih opisivati u pomalo pretjeranom uljepšanom obliku. To je naravno naš subjektivan dojam, osobito kada opisujemo vrijeme djetinjstva ili neko posebno vrijeme u kojem smo donosili životne odluke ili postizali određene životne uspjehe. S druge strane, maštamo i o nekim drugačijim okolnostima, izgledu i sadržaju svijeta u kojem živimo i priželjkujemo da bude bolje, drugačije. I to je dobro, jer nas nezadovoljstvo postojećim potiče na pozitivne promjene. I tako je bilo kroz čitavu povijest. No, treba razlikovati ovu pozitivnu želju da stvari budu bolje i drugačije, želju koja potiče, motivira, mobilizira naše biće na konkretno djelovanje, od maštarenja koja ostaju jalova i svojevrsno ukopavanje u depresiju, tugovanje, malodušje.

Činjenica je da je svako vrijeme nosilo svoje izazove. I baš svatko od nas, ako promatramo stvari na objektivni način, svakoga dana, baš svakoga dana našeg života nalazio se u situacijama izbora koji su nam mogli donijeti blagoslov ili s druge strane propast i vječnu osudu. Stvarnost naše slabosti i grješnosti prati nas svake sekunde našeg života te je iz te perspektive svaka sekunda našeg života bila podjednako opasna i izazovna. Bez obzira na okolnosti. Čak bismo mogli reći i kako su okolnosti i vremena koje smo doživljavali kao lakše, bili možda i teži za nas jer bi se naše cjelokupno vjerničko ponašanje i svjedočanstvo moglo vrednovati s kudikamo strožim kriterijima negoli u onima koje smo subjektivno doživljavali kao teža i izazovnija.

ZA ŠTO JE TO JEDINO CRKVA POZVANA JAMČITI?

Foto: DANI

KREŠIMIR
MILETIĆ

Zato je na početku nove kalendarske godine važno posvijestiti si jednu činjenicu koja svemu oko nas daje potpuno drugačije značenje, sadržaj, smisao i boje. A to je činjenica da nas Bog neizmerno ljubi. Baš svakoga od nas. Da, čovječe, baš tebe. Zastani malo nad ovom rečenicom. Nemoj tek olako preletiti i preskočiti nešto ovako važno! Bog, Stvoritelj i Spasitelj, stvorio je cijeli ovaj svijet radi tebe, iz čiste ljubavi i da budeš zauvijek u zajedništvu s njime! I taj isti Bog, tvoj Otkupitelj, Svedržitelj, prisutan je danas i u vijeke. Zato je ovo vrijeme i svako vrijeme predivno vrijeme. Sveto vrijeme.

Slijedeća misao i činjenica koje se je dobro prisjetiti na početku nove kalendarske godine jest ta da Stvoritelj svega svijeta beskrajno više ljubi ovaj svijet od nas samih. Prethodnu je godinu obilježila zabrinutost i ne-

izvjesnost. Prepoznali smo različite oblike straha. Pandemija nam je pomogla da bolje vidimo svoju nutrinu i istinu o našoj vjeri. Da, uočili smo taj strah kao pokretač naših akcija i reakcija. I onaj koji se cijepi se boji. Boji se težih posljedica zaraze, da ne završi na respiratoru i da ne umre od posljedica virusa. I onaj koji se ne cijepi se boji. Boji se loših posljedica cjepiva, da ne naškodi svom zdravlju ili ne umre od posljedica cijepjenja. Ta dva straha su u temeljima isti. I jedan i drugi proizlaze iz zabrinutosti za svoje zdravlje, želje da se izbjegnju negativne posljedice i smrt. No, nije li ovo upravo idealna prilika za Crkvu da navijesti Onoga koji je pobijedio smrt? Je li današnji svijet od zdravlja iskovaio novo zlatno tele, novi idol kojem se klanja, kojem je spreman žrtvovati sve, pa i našu djecu?

NA POČETKU NOVE KALENDARSKJE GODINE VAŽNO JE POSVIJESTITI SI JEDNU ČINJENICU KOJA SVEMU OKO NAS DAJE POTPUNO DRUGAČIJE ZNAČENJE, SADRŽAJ, SMISAO I BOJE. A TO JE ČINJENICA DA NAS BOG NEIZMERNO LJUBI. BAŠ SVAKOGA OD NAS. DA, ČOVJEČE, BAŠ TEBE. ZASTANI MALO NAD OVOM REČENICOM. NEMOJ TEK OLAKO PRELETITI I PRESKOČITI NEŠTO OVAKO VAŽNO! BOG, STVORITELJ I SPASITELJ, STVORIO JE CIJELI OVAJ SVIJET RADI TEBE, IZ ČISTE LJUBAVI I DA BUDEŠ ZAUVIJEK U ZAJEDNIŠTVU S NJIME! I TAJ ISTI BOG, TVOJ OTKUPITELJ, SVEDRŽITELJ, PRISUTAN JE DANAS I U VIEKE. ZATO JE OVO VRIJEME I SVAKO VRIJEME PREDIVNO VRIJEME. SVETO VRIJEME.

onda u ovakvim okolnostima potrebne dati ljudima lijek protiv straha i beznađa, podjela i mržnje koji se šire poput zaraze i unutar naših zajednica, kudikamo više negoli poziva da slijedimo epidemiološke preporuke? Gdje je nestala ona snažna riječ koja bi zasjekla u korijene ovih razornih podjela, diskriminacije, straha jednih od drugih, međusobnih optužbi? Nije li to zaraza puno razornija od samog virusa COVID-19?

Za što je to jedino Crkva pozvana jamčiti? Je li to evanđelje Isusa Krista ili su to proizvodi farmaceutske industrije, epidemiološke mjere, političke odluke trenutne vlasti? Ako postaviš

pitanje na ovaj način koji je praktički jedini relevantan, onda je jasno da Crkva sasvim sigurno nije pozvana biti trgovački putnik farmaceutske industrije, a niti jamac bilo čije politike. U trenutku kada niti sama farmaceutska industrija ne želi preuzeti odgovornost za cjepivo i štetne posljedice (i to tvrtke koje su dokazano osuđivane za prevare, korupciju i prikrivanje posljedica u iznosima koji se mjere milijardama EUR), kao što odgovornost ne želi preuzeti niti država (koja se nalazi vrlo visoko na ljestvicama korupcije), zašto se od Crkve traži da sudjeluje u pandemijskom marketingu? Da jamči za što to točno? Da na sebe preuzima odgovornost za pozivanje bilo koga da se cijepi ili se ne cijepi?

Nije li ovo vrijeme, kao i svako drugo vrijeme, potrebno onog ključnog navještaja koji jedini cjelovito i u potpunosti oslobađa čovjeka od ropstva grijeha? Jer je grijeh uvijek tu, praktički isti, kao i neprijatelj čovjeka, čovjekoubojica otpočetka. A obličje mu se tek mijenja i poprira naizgled različite nijanse. Nije li nam onda svima zajedno, na početku još jedne kalendarske godine, preispitati naše poslanje? Preispitati tko nas je to pozvao i s kojim zadatkom, poslanjem, današnjem svijetu? I obnoviti svoju odluku, da svim srcem, svom svojom snagom izvršim ovo poslanje.

Temeljni preduvjet za izvršavanje poslanja koje nam je povjerio Isus jest nutarnja sloboda. Sloboda je preduvjet i za izvršavanje zapovjedi ljubavi. Biti slobodan od strahova i kalkulacija, ropstva grijeha, poput svete Majke Tereze ili svetog Franje, da možeš pohoditi i ljubiti gubavce današnjeg svijeta i donijeti radosnu vijest, biti radosni glasnik Velikoga Kralja, gdje je tama donositi svjetlo, gdje je očaj donositi nadu. Evo nam toliko primjera svetaca koji se nisu dali obuzdati okvirima duha ovoga svijeta, koji se nisu trudili svidjeti se svijetu, davati različite izjave kojima će aplaudirati svjetovni mediji. Dovoljno je zagledati se u blaženog Alojzija Stepinca, koji je najviše napravio za Crkvu kada su ga najviše ograničavali i progonili.

Današnje okolnosti nam ne mogu poslužiti kao izgovor. Današnje je vrijeme, kako nam to ponavlja i Gospa ovdje u Međugorju, milosno vrijeme. Vrijeme je to u kojem smo pozvani dati svjedočanstvo vjere. Zato nam svima želim, na početku nove kalendarske godine, da donesemo ove važne odluke i budemo radosni i autentični kršćani. Da se iz našeg života lako da iščitati da mi nismo od ovoga svijeta. Da slijedimo Onoga koji je pobijedio smrt. I da svima koji nas okružuju i kojima smo poslani navijestimo Radosnu vijest! Baš to. Radosnu vijest. Neka nas na tome putu prati zagovor Kraljice Mira!

Temeljni preduvjet za izvršavanje poslanja koje nam je povjerio Isus jest nutarnja sloboda. Sloboda je preduvjet i za izvršavanje zapovjedi ljubavi. Biti slobodan od strahova i kalkulacija, ropstva grijeha, poput svete Majke Tereze ili svetog Franje, da možeš pohoditi i ljubiti gubavce današnjeg svijeta i donijeti radosnu vijest, biti radosni glasnik Velikoga Kralja, gdje je tama donositi svjetlo, gdje je očaj donositi nadu.

Nije li cijela ova kulisa straha koja je zaogrnila svijet zapravo idealna pozornica na kojoj možeš jasno i glasno navijestiti Evanđelje? Nije li današnjem čovjeku upravo potrebna takva poruka, neusporedivo više od različitih poruka koje pastire pre-

tvaraju u trgovačke putnike farmaceutske industrije i glasnogovornike epidemioloških i političkih odluka? Ako vjerujem i razumijem da Bog drži ovaj svijet u svojim rukama i da vrata paklena ne će nadvladati Crkvu, čemu strah i zabrinutost? Nije li

MEĐUGORJE U 2022. ULAZI SA SVOJOM 40. OBLJETNICOM

DARKO PAVIČIĆ

I dok smo svi zajedno ušli u novu 2022. godinu, Međugorje je još uvijek ostalo u svojoj 40. obljetnici, koja je započela prije šest mjeseci i trajat će do ljeta. Tu činjenicu ne treba smetnuti s uma, odnosno, ova važna obljetnica međugorskog fenomena ne bi smjela završiti samo kalendarskim sjećanjem na lanjski datum od 25. lipnja, nego treba nastaviti razmišljati u njezinu duhu i sljedećih mjeseci.

Valjalo bi, primjerice, osvijestiti kako je ovo bio Božić nakon 40 godina u Međugorju od nastanka i početka samoga fenomena. Kakav je bio ondašnji Božić? Zacijelo ne običan i kao dotadašnji. Ukazanja su se nastavila nizati iz dana u dan, u Mostaru je završilo suđenje i montirani proces fra Jozu Zovku na kojemu je osuđen na trogodišnju kaznu

strogoga zatvora, komunisti su svim silama nastojali ugušiti međugorska zbivanja i utjecati na svećenike koji su opsluživali župu i hodočasnike, a mjesni biskup odavno se odrekao Međugorja i djece vidioca.

Četrdeset godina kasnije od toga prvoga 'međugorskog Božića' imali smo priliku slaviti 'pandemijski Božić'. Još jedan, tj. kao i onaj lanjski, koji se događao u posve neobičnim okolnostima za cijeli svijet. Ipak, Međugorje je i toga pandemijskoga Božića poslalo poruku svijetu da je u teškim prilikama u kojima se nalazi cijelo čovječanstvo upravo ono postalo protutežom današnjem vremenu straha, tjeskobe i bolesti. U međugorsku crkvu za Božić i Novu godinu slila se rijeka hodočasnika sa svih strana svijeta, a opet ih je najviše bilo iz zemalja nekadašnje komuni-

stičke Istočne Europe, iz Ukrajine i Poljske. Baš kao što je to bilo na sam dan 40. obljetnice i na prošlogodišnji Mladifest, kada su dominirali upravo vjernici iz bivših komunističkih zemalja.

Neobična je to poveznica između onoga Božića prije 40 godina i ovoga sada. Ondašnji Božić okovan komunističkom presijom i sadašnji Božić obilježen tisućama vjernika upravo iz zemalja nekadašnjeg komunizma. Komunizam je, od Moskve preko Beograda, Zagreba i Sarajeva do Mostara strepio od ondašnjeg Božića prije 40 godina i svega što je Gospino ukazanje nosilo sa sobom, a danas vjernici koji su ponikli u komunizmu i sačuvali svoju vjeru, dolaze u Međugorje usprkos brojnim barijerama, covid-potvrdama i epidemiološkim mjerama.

Ta neobična podudarnost ponovno govori o tome da je Međugorje danas posebna poruka suvremenom svijetu, koji je okovan strahom te da međugorski poziv na molitvu i obraćenje ne samo da ne gubi nimalo na aktualnosti svih ovih 40 godina, nego postaje imperativom za buduća vremena.

Međugorje tako u novu 2022. godinu ulazi sa svojom

40. obljetnicom. Ne gubi dah. Štoviše, poruka se nastavlja. Vidjet će se to još zornije nakon uobičajenog zimskog zatišja. Posebice ako pandemija jenja. Međugorje će tada eksplodirati u svoj svojoj punini i poslati novu poruku svijetu da je briga za vječnim ispred one za vremenitim i prolaznim. I da je čovjeku važnije spasiti dušu, nego sva blaga svijeta zadobiti.

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

PAULA TOMIĆ

JOŠ UVIJEK ME ZNAJU IZNENADITI MALE KOINCIDENCIJE TOKOM DANA.

U njima volim gledati Božju poruku i ohrabrenje kako sam baš tamo trebala biti u taj dan i u to vrijeme. Time se potvrđuje ona stara izreka kako je slučajnost zapravo drugo ime za Boga.

BILI BLAGOSLOVLJENI MIROM

Tako isto nije slučajno da nam nova godina započinje svetkovinom Marije Bogorodice i Svjetskim danom mira! Ta kako možemo naprijed, mi djeca Božja, ako ne vođeni rukom svoje Nebeske Majke. I kako nam ista može poći na dobro ako ne idemo s blagoslovom mira! Isto nam govori i tekst prvog čitanja prvoga dana nove godine, koji je zapravo stari blagoslov kojim su svećenici blagoslivljali Izraelski narod u predvečerje nove godine i različitih svetkovina:

„Reče Gospodin Mojsiju: 'Reci Aronu i njegovim sinovima: Ovako blagoslivljajte Izraelce: Neka te blagoslovi Gospodin i neka te čuva! Neka te Gospodin licem svojim obasja, milostiv neka ti bude! Neka pogled svoj Gospodin svrati na te i mir ti donese! Tako neka zazivaju ime moje nad sinove Izraelove i ja ću ih blagoslivljati.'“ (Br 6,22-27)

Božje djelovanje prema svom narodu su dobrotivost, zaštita i dar mira koji znači puninu i integritet života. A sve to možemo dostići samo preko Isusa, novog čovjeka do kojeg nas vodi Njegova Majka. To nam isto, samo svojim jednostavni majčinskim riječima i Gospa govori u svojoj zadnjoj poruci od 25. 12. 2021.: „**Danas vam nosim svog Sina Isusa da vam da svoj mir. Dječice bez mira nemate budućnosti ni blagoslova...**“

Mir je dakle doista jedan veliki Božji dar jer označava puninu, integritet i blagoslov života. Zato valjda opet nije slučajnost da je naša

Da Bog da se pomladili U GOSPODINU!

Foto: Aihw/CMV

Majka ovdje u Međugorju izabrala biti zvana baš kao Kraljica Mira. Znala je Ona da će čovjeku današnjeg vremena nedostajati upravo punine, integriteta i blagoslova!

ISPRAZNO SE OD ČOVJEKA NADATI SPASENJU

Interesantno je bilo ovih zadnjih blagdanskim dana u medijima slušati želje i čestitke koje su ljudi željeli sebi i drugima za novu 2022. godinu. Uglavnom su željeli zdravlja, da se pandemija završi, da bude bolje i prosperitetnije, da se svi cijepa pa da se vratimo starom životu... Zapitala sam se pa gdje ti ljudi žive? Kako mogu vjerovati u zdravlje, kad farmaceutska industrija želi da svi budemo bolesni kako bi još više zarađivali na nama? Kako mogu vjerovati da će pandemija završiti kad se znaju agende koje idu ka još većem kontroliranju stanovništva? Kako će biti bolje i prosperitetnije kad su sve ove mjere i ograničenja srušile svjetska gospodarstva, a nove tehnologije i robotizacija navelike zamjenjuju ljudsku radnu snagu i sve je više tehnoloških višaka i sve manjih mirovina? I kako će pandemija završiti kad se svi cijepimo, ako statistike pokazuju kako su zemlje s najvećom stopom procjepjenosti poput Portugala ili Izraela, pod najvećim udarom zaraženih?

Sve nam ovo pokazuje koliko je istinita još jedna izreka koju nalazimo u Bibliji: „Ovako veli Gospod: 'Proklet čovjek, koji se uzda u čovjeka, na čovjeka se oslanja, čije se srce odvraća od Boga! On je kao grm u pustari. On ne doživi, da mu je dobro. On stoji u pustinji suhoj, u zemlji slanoj, u kojoj se ne stanuje.'“ (Jer 17,5-6)

S druge strane „Blagoslovljen čovjek, koji se uzda u Gospoda, kojemu je uzdanje Gospod! On je kao drvo usađeno kraj vode, koje k potoku pruža korijenje svoje. Ono se ne treba ništa bojati, kada dođe žega. Lišće njegovo ostaje zeleno; u sušnoj godini nema nikakve potrebe. Ne prestaje donositi plod.“ (Jer 17,7-8)

To opet, samo drugim riječima, savjetuje naša Kraljica Mira: „...**zato vratite se molitvi jer plod molitve su radost i vjera bez koje ne možete živjeti!**“ (usp. poruku 25. 12. 2021.)

Zato bi prava čestitka za Novu Godinu bila samo još veća bliskost s Isusom, još veća otvorenost srca za

Božju ljubav i prihvaćanje svih progona, poteškoća, križeva, bolesti... Jer u prihvaćanju i predanju Božjoj volji rađa se prava sreća i unutarnja sloboda! Tako možemo biti slobodni i kad nas izvana vežu. Mislim da će to biti put nas kršćana kroz ovo novo darovano vrijeme: Otkrivati unutarnju slobodu u slobodnoj odluci za mučeništvo!

OBITELJ KAO MJESTO NAJVEĆEG MUČENIŠTVA I NAJVEĆE SVETOSTI

U svijetu ratova i osvajanja nekad se ratovalo centralistički. Naime, sva sila i vlast bile su centralizirane oko kralja. Kad bi kralj pao, pala bi i cijela država. U novije vrijeme stvorene su drugačije, gerilske strategije ratovanja, gdje je potrebno osvajati teritorij dio po dio. Mogli bi reći da je slična situacija i u duhovnom ratu protiv Crkve. Naša obrana nije u centralnom sustavu Vatikana i velemožnika za koje već znamo kako su duboko korumpirani. Snaga katoličke crkve biti će male katoličke oaze, poput molitvenih zajednica te na kraju obitelji. To je zato što je obitelj naravna i sakramentalna zajednica koja ne samo oblikuje i posvećuje svoje članove nego odgaja svjetonazore novih generacija. „Obitelj je krajnji bedem, tj. obrana kršćanskog društva. Naša je zadaća ojačati vlastite obitelji i pomoći u jačanju drugih, protiv ove oluje koja kao da dobiva sve veću moć. Znamo, međutim, nešto što naši protivnici ne znaju... Krist je već izvojevao pobjedu.“ – piše Joseph Shaw u svom članku Obitelj u obrani vjere na web stranici www.woiceofthefamily.com.

Zar ovo nije isto poslanje na koje nas i Gospa u poruci poziva govoreći: „**Današnji blagoslov koji vam dajemo, nosite u svoje obitelji i obogatite sve one s kojima se susrećete, da osjete milost koju vi primate.**“

I Gospa nas dakle poziva da ojačamo svoje obitelji jer „brak je Krist uzdigao do dostojanstva sakramenta, a kršćanska je obitelj snažno sredstvo milosti za njezine članove. Zajednička molitva u obitelji je molitveni mikrokozmos Crkve.“ – kaže Joseph Shaw.

Pa zato ovu prvu kolumnu u Novoj godini skupa s vama, dragi čitatelji završavam molitvom koju mole u Gani, a koja nam pokazuje pravo naličje vremena: ono je poput stepenica prema Bogu. A mi kršćani, ako smo otvoreni Kristu, ne starimo poput drugih, nego nas Božja ljubav u nama, sve svetija i spremnija za susret s Njim u vječnosti, čini zapravo sve mladima:

„Gospodine, svemoguću, beskrajnu, stvoritelju, usavršitelju, za Tebe je godina samo trenutak. Ali za nas je 365 dana duga, široka, duboka, nepregledna. Gospodine, za nas je svaka godina unaprijed ispunjena, dobrim i zlim. Ti si gospodar godine, a mi strašljive sluge vremena. Gospodine, jedno je ipak istina: svaka nas godina dovodi bliže k Tebi. Ljudi svake godine bivaju sve stariji, a kršćani sve mlađi.“

Pa bila vam ova nova 2022. godina uistinu pomlađujuća u Bogu!

Idemo k Majci

FRA MARINKO
ŠAKOTA

ČLANOVI ZAJEDNICE POLJSKIH PALOTINACA POZVALI SU NA SUSRET I OBJED NAS FRANJEVCE KOJI DJELUJEMO U MEĐUGORJU. Bilo je to 23. 11. 2021. godine. Nedavno su otvorili kuću u Međugorju pa su nas htjeli ugostiti i pokazati nam gdje borave. Palotinci su zajednica čiji je utemeljitelj sv. Vinko Pallotti. Palotincima je pripadao i naš dragi nadbiskup Henryk Hoser.

Tom prigodom, za vrijeme ručka, provincijal poljskih palotinaca ispričao mi je zanimljivu priču o njegovu susretu s hodočasnici iz Poljske koji su mu rekli: „Kada idemo u Međugorje, k Majci.“ Na njegovo pitanje što to znači, odgovorili su mu da je u Međugorju čitav ambijent majčinski: „Tu se lako povjerimo Majci, srce se otvori pa joj kažemo sve svoje poteškoće i brige. Tu lako molimo za oprostjenje i nekako se lakše odlučimo za ispovijed. I još nešto: Međugorski župljani nas ugoste majčinski. I jelo koje nam pripreve je jako ukusno, baš onako kao što ga majka pripremi.“

Sa zanimanjem sam slušao to što mi je provincijal pripovijedao. Te

predivne riječi o Mariji kao Majci i o Međugorju kao majčinskom mjestu navelo me je da razmišljam o Mariji kao majci.

Marija je majka. Isusova i naša. U svim porukama, i kad to ne spominje, osjeća se njezina majčinska briga za svoju djecu. No, u nekima nas izričito podsjeća da je naša majka.

- „Draga djeco, molim vas, poslušajte i živite po Majčinu pozivu, jer vas pozivam samo iz ljubavi da bih vam pomogla.“ (16. 1. 1986.)
- „Svi ste moja dječica. Volim vas.“ (25. 1. 1994.)

Marija je Majka koja ljubi svoju djecu, zbog čega pokazuje i radost i žalost prema njima.

- „Ja, vaša Majka, volim vas i želim vas poticati na molitvu. Ja sam, draga djeco, neumorna i zovem vas i onda kad ste daleko od mog srca. Ja sam Majka, pa iako osjećam bol za svakim koji odluta, lako opraštam i veselim se svakom djetetu koje mi se obrati.“ (14. 11. 1985.)

Vjerojatno bi Gospina poruka od 25. siječnja 2019. godine prošla pored nas neopaženo da u njoj nije izrekla jednu riječ: „Danas vas kao majka pozivam na obraćenje.“

U ovoj rečenici u kojoj Gospa poziva na obraćenje osjeća se nešto posebno – njezin vapaj! Kao da nema više načina kako da svoju djecu uvjeri koliko im je potrebno obraćenje pa podsjeća da je ona majka. Naglašavanjem da je majka, Gospa se nada da će njezina djeca čuti njezin poziv i na nj odgovoriti. Kao da želi reći: *Draga moja djeco, ne čujete moje pozive. Naviknuli ste se na njih i oni više ne dopiru do vašeg srca. Molim vas, poslušajte me, ako ni zbog kojeg drugog razloga, onda zato što sam vaša majka!*

Unesimo se u Marijinu dušu, u njezine osjećaje dok izgovara te riječi: „Kao majka vas pozivam.“ Baš ta riječ majka može nam pomoći razumjeti Međugorje. Marija, Isusova majka i naša je majka. Isus nam ju je za majku povjerio s križa i u isto vrijeme njoj predao sve nas. Marija je prihvatila Isusovu 'oporuku' i potpuno se posvetila svojoj djeci. Od tada je njezino srce potpuno okrenuto nama. Od tada smo mi njezina radost i žalost. S nama i za nas živi, raduje se i plače.

Marija se ukazuje u Međugorju, jer je majka. Nas ne naziva samo „djeco“ ni „moja djeco“ već „draga djeco“.

Taj naziv *draga djeco* govori o Njoj, o nježnoj Majci, koja nas ljubi i kao da nam se tepajući želi još više približiti kako bismo još dublje osjetili toplinu Njezine duboke ljubavi pa nas naziva „dječice“: „Dječice, ne zaboravite da vas ljubim nježnom ljubavlju.“ (25. 2. 2005.)

Pred tim nazivima *draga djeco* i *dječice* trebali bismo zastati i zahvaljivati sve dok se u srcu ne pojavi radost i zahvalnost zbog toga što smo Gospina ljubljena djeca, njezina dječica! Svatko od nas neka sada postane toga svjestan i zahvalna srca govori: *Hvala ti, Majko, što sam tvoje ljubljeno dijete, tvoje dječešce! Hvala ti, Majčice!*

Trebali bismo to činiti često kako se ne bismo navikli na ove jednostavne, ali duboke riječi, koje nam ne kažu samo tko je Marija – da je majka – nego i tko smo mi – da smo njezina ljubljena djeca.

Marija je majka – zato joj je stalo do nas, do svoje djece. Ona je u raj, ima potpuni mir, ali budući da je majka, ne može ostati mirna. Nije spokojna već uznemirena, jer mi, njezina djeca, koja smo još uvijek na zemlji, živimo u nemirima, širimo nemire i idemo „putem propasti“ (25. 3. 1992.).

Budući da je majka, Marija nas prati na našem životnom putu. Iz tog razloga poučava nas kako pronaći mir. Podsjeća nas na važne stvari koje zaboravimo. Toliko se brinemo oko tijela da zanemarimo brigu oko higijene i rasta duše. Toliko smo zaokupljeni brigom oko materijalnih stvari i mislimo samo na ovaj zemaljski život, da nam iz svijesti iščezne misao o vječnosti. Toliko radimo da zaboravimo moliti.

Iz riječi „majka“ možemo razumjeti zašto je Gospa ostala s nama toliko dugo vremena. Ne odlazi od nas jer još nismo naučili hodati, stabilno stajati na svojim nogama i znati razlikovati između Božjih i Sotoninih putova. Ne odlazi od nas jer se nije umorila pozivati nas, „isto ponavljati“, a to čini jer nas ljubi – jer je majka.

Marija je majka, a majka je ponekad nemoćna. Nemoćna je jer ljubi, a ljubav daje slobodu svojoj djeci. „Draga djeco, znate da vas ljubim neizmjerljivo i da svakog od vas želim za sebe. Ali Bog je dao svima slobodu koju ja s ljubavlju poštujem i klanjam se u svojoj poniznosti vašoj

slobodi.“ (25. 11. 1987.) Budući da ljubi, ona trpi kad vidi kako se djeca „u slobodi“ odličuju za putove koji ne vode u slobodu i ne vode miru, već na stranputice i u provalije. Nemoćna je, ali ipak nešto može – jednostavno biti s nama. Ako smo se mi udaljili od nje, ona nije napustila nas! „Ja sam s vama, ali vam ne mogu oduzeti vaše slobode.“ (7. 8. 1986.)

Marija je s nama u tišini i molitvi. U molitvi za nas, za svoju ljubljenu djecu. I čeka na nas. Strpljivo čeka na naše: 'Da', na naše: 'Evo me, Gospodine, neka mi bude po tvojoj riječi'. Na moju i na tvoju ruku.

Budući da je majka, Marija nas uči moliti, jer molitva nas vodi prema susretu s Bogom, a u Bogu pronalazimo pravi mir. Uči nas kako od izvanjske molitve rasti prema nutarnjoj, prema molitvi srcem. Izvanjska tišina omogućava molitvu srcem. No, osim izvanjske tišine potrebno je dopustiti da se tišina spusti u naše srce, jer se u tišini srca odvija duhovni rast. Kao rast sjemena u zemlji.

Nadalje, Majka nas uči da je osim tišine, za duhovni rast nužna i toplina u srcu. Kao u prirodi. Pšenično zrno bačeno u zemlju početak će klijati kada sunčeve zrake zagriju zemlju, jer toplina omogućava klijanje. Toplina u srcu plod je Božje ljubavi koja poput sunca grije našu nutrinu. Zato je važno približavati se i otvarati Božjoj ljubavi u euharistiji, u sakramentu ispovijedi, u klanjanju Isusu, u molitvi pred križem, u molitvi Duhu Svetom... Dobro je moliti za ljubav prema Bogu, ali i za ljubav prema ljudima, posebno prema onima zbog kojih se hladnoća nastanila u našem srcu. Molitva za ljubav topit će led u nama.

Gospa se nije umorila biti s nama i pozivati nas na put povratka Bogu. No jesmo li se mi umorili na putu s Gospom? Ako je odgovor da jesmo, što bi taj umor mogao značiti? Možda nam nedostaje ljubavi?

Da, to je pravo pitanje: Ljubimo li Majku? Ako ljubimo Mariju, svoju majku, ona će nam biti važna. Ako je ljubimo, bit će nam žao što je svojim grijesima razalošćujemo, što smo postali ravnodušni, hladni pa nas njezina riječ više ne dotiče.

Moramo se suočiti s pitanjima koja traže odgovor od svakoga od nas: Kako se odnosimo prema svojoj Majci? Imamo li svijesti koju je imala Elizabeta kad je uzviknula: „Otkuda

Započinjemo novu godinu. Započinjemo je svetkovinom posvećenoj Mariji: Marija Bogorodica. Ne zaboravimo: Uvijek kad idemo u Međugorje, idimo sa sviješću da smo se uputili k Majci. Njoj, koja nas neizmjerljivo ljubi, povjerimo sebe i svoju obitelj. Njoj se predajmo cijelim bićem. Njoj predajmo sve svoje brige i poteškoće, dvojbe i nejasnoće, svoje strahove i nesigurnosti. Uvijek znajmo: Idemo k Majci koja nas čuje i razumije, koja nas bezuvjetno prihvaća i ljubi, koja je ispružila svoje majčinske ruke prema nama, prema svojoj ljubljenoj djeci.

BUDUĆI DA JE MAJKA, MARIJA NAS PRATI NA NAŠEM ŽIVOTNOM PUTU. IZ TOG RAZLOGA POUČAVA NAS KAKO PRONAĆI MIR. PODSJEĆA NAS NA VAŽNE STVARI KOJE ZABORAVIMO. TOLIKO SE BRINEMO OKO TIJELA DA ZANEMARIMO BRIGU OKO HIGIJENE I RASTA DUŠE. TOLIKO SMO ZAOKUPLJENI BRIGOM OKO MATERIJALNIH STVARI I MISLIMO SAMO NA OVAJ ZEMALJSKI ŽIVOT, DA NAM IZ SVIJESTI IŠČEZNE MISAO O VJEČNOSTI. TOLIKO RADIMO DA ZABORAVIMO MOLITI.

meni da mi dođe majka Gospodina mojega?“ (Lk 1,43) Imamo li ljubavi prema Njoj kojoj je naš život život?

Jedan od načina kako možemo obnoviti svoju ljubav prema Mariji je molitva krunice. Dok naši prsti prebiru zrnca krunice, u našim srcima neka se budi plamen ljubavi prema Njoj, našoj dragoj Majci. „Marija je Majka i Učiteljica Kristova, i to želi biti svima. Ona se prva napojila iz vrela božanske ljubavi i postala Majkom ljubavi. Ona želi svako svoje dijete voditi ljubavlju do istog izvora ljubavi. A to je uvjet za život.“ (fra Slavko Barbarić)

Započinjemo novu godinu. Započinjemo je svetkovinom posvećenoj Mariji: Marija Bogorodica. Ne zaboravimo: Uvijek kad idemo u Međugorje, idimo sa sviješću da smo se uputili k Majci. Njoj, koja nas neizmjerljivo ljubi, povjerimo sebe i svoju obitelj. Njoj se predajmo cijelim bićem. Njoj predajmo sve svoje brige i poteškoće, dvojbe i nejasnoće, svoje strahove i nesigurnosti. Uvijek znajmo: Idemo k Majci koja nas čuje i razumije, koja nas bezuvjetno prihvaća i ljubi, koja je ispružila svoje majčinske ruke prema nama, prema svojoj ljubljenoj djeci.

Ne ostanimo gluhi i nijemi nego i mi ispružimo svoje ruke i otvorimo svoje srce našoj Majci.

Foto: Arhiv CMM

Posjet generalnoga ministra franjevačkog Reda manje braće fra Massima Fussarellija

ZNAMO KOLIKA JE CIJENA NAZOČNOSTI I SLUŽBE MANJE BRAĆE U HERCEGOVINI

Generalni ministar Reda manje braće fra Massimo Fusarelli, u pratnji generalnoga definitora za slavenske konferencije fra Konrada Grzegorza Cholewe te osobnog tajnika fra Vjekoslava Miličevića boravio je u provincijama Južnoslavenske konferencije OFM od 28. prosinca 2021. do 2. siječnja 2022.

Prvog dana posjetio je Provincijalat i samostan Gospe od Zdravlja u Splitu, gdje mu je domaćin bio fra Marko Mrše, provincijal. Sutradan je u samostanu o. fra Ante Antića

u Splitu na Trsteniku održana sjednica *Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM-a* na kojoj je, uz provincijale članove Konferencije, sudjelovao i generalni ministar fra Massimo.

Nakon sjednice JKPM-a OFM-a generalni ministar je pohodio bratstvo samostana sv. Ante na Poljudu s kojim je bio i provincijal franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, fra Andrija Bilokapić.

U poslijepodnevnom satima generalni ministar je stigao u sjedište Hercegovačke franjevačke provincije u Mostaru. Nakon Večernje molitve s podmlatkom provincije slijedilo je bratsko druženje.

Sutradan, u četvrtak 30. prosinca, General je najprije pohodio mjesnog biskupa u Mostaru, mons. Petra Palića pa otputovao u Sarajevo gdje su ga u nadbiskupovoj rezi-

denciji primili kardinal Vinko Puljić i mons. Tomo Vukšić. Nakon ručka s u rezidenciji, General je posjetio Provincijalat Bosne Srebrene, gdje mu je domaćinom bio fra Jozo Marinčić, provincijal. Večernju sv. misu General je slavio s bratstvom na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, a nakon mise ostao u bratskom druženju.

Na povratku iz Sarajeva, u petak 31. prosinca, General je posjetio i sestre klarise u samostanu sv. Klare u Brestovskom te se zaputio u Međugorje gdje je pred mnoštvom župljana i hodočasnika, uz koncele-

braciju stotinjak svećenika, predslavio svetu misu.

Njemu je na početku misnog slavlja dobrodošlicu poželio provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, a za dolazak mu je zahvalio na kraju sv. mise i međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Na početku ove mise, pozdravljajući generala Reda manje braće fra Massima Fusarellija, fra Miljenko Šteko provincijal Hercegovačke franjevačke provincije citirao je riječi pape Franje da je „ovo vrijeme pandemije povećalo u cijelome svijetu osjećaj izgubljenosti“.

U toj izgubljenosti svi mi doživljavamo, rekao je, kako je „svijet neka-ko još zauzetiji površnim stvarima, osobito u dočeku Nove godine“.

„Pojedine države kroz prošlu godinu donijele su više zakona nesklonih vjernicima, kojima žele urediti društvo na način kao da Boga nema i kao da nam uopće ne treba. Pod utjecajem svega toga događa se da sve više ljudi zatvara uši pred Božjom riječi. A mi smo noćas ovdje

upravo zbog navještaja Božje riječi. Moglo bi to nekome izgledati kao da činimo uzaludan posao u odnosu na one koji drugačije slave, ali to tako može biti samo na prvi pogled. Istina je sasvim drugačija! Mogu ljudi zatvarati uši pred Božjom riječi koliko hoće, ali ne mogu u sebi zatomiti glad i žeđ za Bogom, koju je Bog sam neizbrisivo zasadio u njihovo srce. I kada odlutaju od Njega i kada dugo ne mare za Njega, nemir njihova srca pokazat će im stazu kamo se trebaju vratiti, a Bog se svojom riječi, zapravo, ne obraća čovjekovim ušima, nego čovjekovu srcu. To nas ovdje neumorno poučava Kraljica Mira, Blažena Djevica Marija, čiju svetkovinu Marije Bogorodice liturgijski slavimo prvog dana nove godine, a koju mi u Međugorju častimo kao Kraljicu Mira, a ovo je ujedno i proslava svjetskog dana mira koji pada na 1. siječnja svake godine“, rekao je fra Miljenko Šteko naglasivši kako ova „euharistija u Međugorju ima posebno značenje jer s nama je ovdje prvi put fra Massimo u službi generalnog ministra našega reda“.

Fra Miljenko mu je zahvalio na dolasku i uputio dobrodošlicu u ime braće koja služe u Međugorju i ovoj provinciji kojoj je povjerena pastoralna skrb za ovu župu i ovo hodočasničko mjesto.

„Hodočastim ovdje kako bih za sve nas zazvao jednu življu vjeru u Isusa Krista, Utjelovljenu Riječ, središte svemira i povijesti. Ovdje sam hodočasnik, kao nasljednik sv. Franje, koji je 'Isusovu Majku obasipao neizrecivom ljubavlju zato što nam je dala brata, uzvišenoga Gospodina'. Njoj

je molio posebne pohvale, upravljao prošnje, prikazivao osjećaje, koliko to i kako ljudski jezik ne može ni izraziti“, rekao je u svojoj homiliji fra Massimo Fusarelli, koji se na kraju misnog slavlja zahvalio „svojoj subraći, Manjoj braći ove Hercegovačke franjevačke provincije za ono što žive i što čine u ovoj zemlji već godinama, stoljećima...“

„I znamo kolika je bila cijena njihove nazočnosti i njihove službe ovdje, a ove noći na poseban način želim zahvaliti braći koja djeluju u ovoj župi i koji su na raspolaganju za prihvatanje i ispovijedanje hodočasnika, i to čine s mnogim drugim svećenicima, redovnicima, redovnicama, laicima i volonterima.

Neka vam Bog, koji poznaje svačije srce, uzvрати. Svakako, u ime cijeloga našega Reda, rasutoga po cijelome svijetu, izražavam radost, zadovoljstvo, a također i opravdani ponos što ovdje imamo braću koja su u službi mnogih“, zaključio je fra Massimo Fusarelli.

„Radost zbog Isusova rođenja“ – čestitka i poruka udruge „Marijinih ruku“

Nova instalacija volonterki „Marijinih ruku“ i poznatih broćanskih umjetnica Anele Korač i Martine Vasilić, zapravo je Božićna čestitka koju Udruga šalje svojim dobročiniteljima i svim ljudima dobre volje! Predstavlja Isusovo rođenje u štatici: Marija i Josip i dijete Isus u jaslucama. Napravljena je na livadi iza vanjskog oltara crkve sv. Jakova, od 2021 kamenčića. Ali to nisu obični kamenčići nego je svaki, od najmanjeg u veličini nokta do najvećeg, u obliku srca. Skupljeni su u vremenskom periodu od šest mjeseci, s više mjesta i s puno ljubavi. Oni simboliziraju naša srca koja trebamo darovati Isusu za ovaj Božić. U prigodnom videu koji ide uz predstavljanje ove instalacije, predsjednik humanitarne udruge „Marijine ruke“ Jakov Čolo uputio je svim dobročiniteljima svoju poruku i čestitku:

„Vrijeme je kada se svi radujemo, kada smo svi tako sretni, kada smo svi dobri. Ali vjerujem kako Božić ne bi trebao biti samo na sam dan Božića. Radost Božića trebali bi svi nositi u svojim srcima tijekom cijele godine, posebno prema onim ljudima koji su u potrebi. Onaj čovjek koji je siromašan, on nije siromašan samo za Božić, on je siromašan cijelo vrijeme. Nije potrebno puno da bi se nekoga usrećilo: prenesimo im radost Božića, prenesimo im onu radost koju smo mi doživjeli zbog rođenja Isusa u našim srcima. Neka to bude naša poruka, neka to bude poruka Međugorja.

Želim se svima zahvaliti, svim našim donatorima, svim ljudima dobre volje koji su nam pomogli da postanemo „Marijine ruke“ jer bez vaše pomoći ne bismo mogli sami mnogo učiniti, ali uz vašu pomoć mi možemo puno i nadamo se da ćemo moći tako i nastaviti. Bit ćemo uz vas, Međugorje je uz vas, mi smo uz vas preko molitve! Jer kao što Gospa kaže da ostanemo uvijek ujedinjeni u molitvi – i to je ono što nas uvijek zbližava. Na dan Božića bit ćete u mojim molitvama i sve vaše nakane i molbe ja ću predstaviti Gospi i predati u Isusove ruke. Sretan Božić svima!“ – poručio je Jakov zajedno s volonterima „Marijinih ruku“.

3 500 hodočasnika iz Ukrajine proslavilo je Božić u Međugorju

Oko 3 500 hodočasnika iz Ukrajine ovaj Božić proslavilo je u Međugorju. Oni su se sa svojim svećenicima danima vozili kako bi prešli oko 2000 kilometara i došli Kraljici Mira. Na jednoj od granica čekali su 13 sati dok su ih pustili, ali ni to ih nije pokolebalo na njihovom hodočašću. U pratnji hodočasnika je i oko 100 svećenika.

Kako su nam rekli, zahvalni su da mogu biti u Međugorju, a zahvalnost izražavaju i župi i župljanima koji su ih primili u ove božićne dane.

Najvažniji dio hodočašća za njih je, kao i za sve hodočasnike koji dolaze u Međugorje, večernji molitveni program kao i molitva krunice na Podbrdu, Puta križa na Križevcu, a sklopu hodočašća, uz molitvu, slušali su i katehezu međugorskog župnika fra Marinka Šakote te svjedočanstva bivših ovisnika iz zajednice Cenacolo.

Dijeleći svoja iskustva, Ukrajinci kažu kako su zahvalni Majci Božjoj što ih poziva u Međugorje – mjesto gdje osjećaju milosnu blizinu nebeske Majke, jer u ovo teško vrijeme u Međugorje je moguće doputovati samo uz njezinu pomoć i posebnu zaštitu.

Hodočasnici dolaze s različitim osobnim nakanama, a također i da mole za mir u Ukrajini i završetak pandemije.

„Mnogi su pronašli i odgovore na pitanja koja su godinama tražili. Majka Božja donosi radost i nadu. Svatko u svom srcu nosi veliku zahvalnost Djevici Mariji i Bogu što su ih pozvali u Međugorje“, rekli su nam ranije ukrajinski hodočasnici, koji će se u svoju domovinu vratiti ispunjeni ljubavlju koju nose svojim domovima, obitelji, rodbini, prijateljima...

Tekst: Velimir Begić

Molitveni doček Nove godine u Međugorju

U petak, 31. prosinca 2021., na zadnji dan građanske godine, u Međugorje su hodočastili hodočasnici iz Švedske, Poljske, Češke, Rumunjske, Austrije, Ukrajine, Slovačke, Slovenije, Njemačke, Belgije, Italije, Meksika i Hrvatske. Molitveni program u crkvi sv. Jakova počeo je molitvom krunice u 17 sati, a nastavio se sv. Misom zahvalnicom za proteklu 2021. godinu u 18 sati. Molitveno bdijenje u crkvi sv. Jakova u Međugorju pred

svetkovinu Svete Marije Bogorodice i Svjetski dan mira počelo je u 22 sata, a nakon toga je uslijedilo misno slavlje u 23:30 sati, kojim se i ušlo u novu godinu, a predslavio ga je general Reda manje braće fra Massimo Fusarelli. Misna slavlja kao i molitveno bdijenje od 22 sata za one koje nisu u Međugorju, prenošena su putem radiovalova i na našim YouTube kanalima uz prijevod na više jezika za cijeli svijet.

Ako u životu ne susretneš Boga, promašio si! Za mene je to Božić

Ove godine zbog epidemiološke situacije nije bilo uprizorenja 'živih jaslaca'. Kao Božićni ukras, ispred ulaza župne crkve sv. Jakova, članovi zajednice Cenacolo napravili su prikaz „jaslaca“. Marco Zappella, dugogodišnji suradnik Majke Elvire i voditelj muške kuće zajednice Cenacolo: Polje radosti (Campo di gioia) u Međugorju, u župnom listu Župe sv. Jakova prisjetio se izgradnje i uprizorenja prvih živih jaslaca, koje od prije par godina, osim u Međugorju, članovi zajednice Cenacolo iz Hrvatske, redovito uprizoruju i ispred zagrebačke katedrale.

Sjećam se prvih živih jaslaca koje smo napravili ovdje u Međugorju; bili su tu Majka Elvira i fra Slavko. On je od nas zatražio da načinimo žive jaslce pored crkve u Međugorju.

Majka Elvira nam je rekla: Momci, kad kleknete ispred Josipa, Marije i Maloga Isusa u jaslucama, dajte tom Djetetu svoja srca, svoje nade, svoje rane, svoju prošlost, pustite Malom Isusu da vas smeška... Prepustite Njemu svaku svoju želju, angažirajte se, odlučite nešto dobrog učiniti u životu, male stvari, sasvim jednostavne, kao na primjer: reci hvala, učiniti znak križa, naučiti tražiti ispriku.

Ali iznad svega, recite hvala za dar svojega života kojega ste besplatno primili, recite hvala za tatu i mamu, nije važno ako nisu savršeni, ako su nas ranili, ako nas nisu razumjeli, nije važno, recite hvala! Od tada do danas, kad se nalazim ispred nekih jaslaca, malih, velikih, lijepih ili manje lijepih, kažem: „Hvala!“ i tražim pomoć Maloga Isusa. Danas sam tata i svjestan sam koliko je važno govoriti djeci o Isusu, činiti da upoznaju Isusa, jer naši mladi odrastaju u jednoj teškoj stvarnosti gdje ima malo mjesta za Boga, skoro nimalo. I ako djeca niti u kući ne pronađu Boga, upadaju u rizik. Riskiraju promašiti u životu čak i ako postanu liječnici, profesori, političari ili tko zna tko! Ako u životu ne susretneš Boga, promašio si! Za mene je to Božić. Ne može, ne treba i ne smije ostati samo jedan lijep osjećaj. To je sjećanje na Boga koji me ljubi i ljubi me tako snažno da mi je povjerio svojega Sina! Kakvo veliko povjerenje!“ – prisjetio se Marco Zappella.

Godišnje Gospino ukazanje Jakovu Čoli

Na posljednjem svakodnevnom ukazanju, 12. rujna 1998., Gospa je Jakovu Čoli rekla da će ukazanje imati jedanput godišnje i to 25. prosinca, na Božić. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje je počelo u 14 sati i 25 minuta i trajalo je 9 minuta.

Jakov je, nakon toga, prenio poruku: Dragi djeco, vi jeste i zovete se djeca Božja. Kada bi samo vaša srca osjetila tu neizmjernu ljubav koju Bog ima prema vama, vaša bi srca Bog klanjala i zahvaljivala u svakom trenutku vašega života. Zato, dječice, danas na ovaj milosni dan otvorite vaša srca i molite Gospodina za dar vjere, da biste uistinu mogli postati dostojni imena djece Božje, koja čista srca zahvaljuju i štiju svog nebeskog Oca. Ja sam uz vas i blagoslivljam vas svojim majčinskim blagoslovom.

Više od 160 000 imena u zagrljaju Kraljice Mira!

I ove godine mjesec dana prije Božića Informativni Centar MIR Međugorje odlučio je pokrenuti molitvenu inicijativu za Božić pod nazivom „Tvoje ime u zagrljaju Kraljice Mira“ za sve one koji su bili spriječeni doći u Međugorje. Jedan od pokretača ove akcije je fotoreporter Radija i Glasnika Mira, Mateo Ivanković.

Tijekom četiri tjedna prikupljeno je više od 38 000 prijavljenih osoba. S obzirom da je gotovo svatko od tih 38 000 osoba u molitvenu nakanu napisao još barem 4-5 osoba, ispada kako se u ovoj molitvenoj inicijativi prikupilo više od 160.000 preporučenih imena, molitvi, nakana, želja, vapaja i zahvala!

Svećeničke ruke su ovu molitvenu listu blagoslovile, a Mateo ih je na sam dan Božića u poslijepodnevnom satima, odnio na Brdo ukazanja, te kod Kraljice Mira izmolio krunicu na sve te nakane. Navečer je slavljena sveta misa u crkvi sv. Jakova u Međugorju također na sve pristigle nakane.

„Mi smo ovoga Božića bili vaše sklopljene ruke u molitvi pred našom Nebeskom Majkom. Hvala vam od srca što ste sudjelovali u ovoj molitvenoj inicijativi i vjerujemo da ćemo uskoro nešto slično opet ponoviti. Božji blagoslov vam iz Međugorja!“ – poručio je svima Mateo Ivanković.

Statistike za prosinac 2021.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 52 600
Broj svećenika koncelebriranih: 1633 (52 dnevno)

U protekloj 2021. godini podijeljeno je ukupno 880 000 sv. pričesti, a na sv. misama je koncelebriralo 22 689 svećenika.

„Božić u Međugorju“ – koncert iz studija radiopostaje Mir Međugorje

Foto: Arhiv ICMM

Isus Krist, rođen od Djevice za spas svijeta rodio se i za nas. Došao je da budemo sretniji, da naši životi budu ispunjeni smislom i radošću. Radujmo se jer je Isus postao čovjekom da bi svima bio bratom; jer u Isusu i po Isusu svi smo sada međusobno braća i sestre s neizrecivim razlogom za međusobnu ljubav.

Nadamo se kako ste i ovoga Božića stvorili lijepe uspomene, kako ste ga proveli sa svojim najmilijima, ali i da ste našli vremena za pogledati naš božićni koncert „Božić u Međugorju“ i uživali u najljepšim tradicionalnim skladbama koje su međugorski župni zborovi Golubići mira i Kraljica mira, solisti Nikolina Zovko i fra Zvonimir Pavičić, Frama Međugorje, klape Mir i Concordia te tamburaški orkestar Misericordia.

„S obzirom da ove godine župa Međugorje nije mogla organizirati svoj tradicionalni koncert župnih sekcija, mi smo ga snimili i prikazali na našim video platformama i radijskom programu“, rekao je o koncertu ravnatelj Informativnog centra Mir Međugorje Vedran Vidović. Ako ste koncert „Božić u Međugorju“ propustili, dostupan je i na našem YouTube kanalu.

Ako ćete u njemu uživati barem malo u odnosu na to koliko smo mi uživali snimajući ga, znat ćemo kako smo napravili dobar posao i da vam se sviđa, a uistinu je bilo prelijepo za vas snimati ovaj koncert, uređivati scenografiju u Studiju 3 s jelkama, nakitom, jaslicama..., pisati scenarij, snimati i božićnu čestitku te na kraju sve to montirati i objaviti.

Mali djelić atmosfere sa snimanja ovoga koncerta donosimo vam i u fotografijama, a uz pjesme u sklopu koncerta su i razmišljanja crkvenih otaca o Božiću, koja je pripremio fra Renato Galić, dok nam je o tradiciji Božića i božićnih pjesama govorio fra Zvonimir Pavičić. Uz to, svoju čestitku uputio je i međugorski župnik fra Marinko Šakota, kao i djelatnici Informativnog centra Mir Međugorje.

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjerna čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježanje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete
kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog
centra MIR Međugorje.

JASLICE U CRKVI

U danima pred Božić bili smo svjedoci nečuvene „krađe Boga iz Božića“, kojeg su na svim poljima, mjestima i slikama zamijenili komercijalni likovi Djeda Božićnjaka, Orašara i patuljaka-gnoma koji kao da su izvirali sa svih plakata, reklama, prozora i trgovina.

Mali Isus na svoj rođendan ostao je još samo uprizoren po crkvama i pokojem baš tradicionalnom, katoličkom domu čiji stanovnici nisu dopustili da im ovaj silni „antibožićni marketing“ ispere mozak. Njegova agresivnost je tako perfidna, jer sve ono što se nudi izgleda tako slatko, veselo, moderno, cool, baš kao ono „Hollywoodski božićno“... Doista se treba dobro sabrati u glavi kako bi se shvatilo kako to nema veze s pravim, katoličkim Božićem – onim što zapravo slavimo: rođendanom našeg Boga na kojem nije bilo ni bajkovitih Orašara niti magijskih gnoma!

Zato prikazi crkvenih jaslica koje najčešće još jedino predstavljaju stvarnu scenu Isusova rođenja imaju dodatnu vrijednost jer ostaju kao jedini „znakovi“ onog ispravnog svjetonazora koji mogu vidjeti i usvojiti naša djeca.

U župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju, jaslice su po prvi put ove godine izmaknute ispred vanjskog oltara i smještene u lijevi kut crkve, u kut gdje obično sjede pjevači. Bila je to želja časnih sestara franjevki koje služe u župi kako bi unijele nešto novo u dinamiku prikaza jaslica, a

Foto: ArhivICMM

Božić u Međugorju

i iz praktičnih razloga jer se ovako oslobodio centralni prostor crkve za mnogobrojne svećenike koji su bili prisutni na svetim misama tokom božićnih slavlja.

Jaslice je od već postojećih figura i eksterijera oblikovao akademski umjetnik Toni Kozarić.

DEVETNICA ROĐENJU KRISTOVU

I ove godine župljani župe Međugorje i vjernici okolnih mjesta, u srijedu 15. prosinca 2021. započeli su svoju intenzivniju priprevu za svetkovinu Božića. Kao župna pripreva, uz mise zornice koje su u župnoj crkvi s. Jakova u Međugorju bile svakim danom, osim nedjelje, u 6 sati, molili

su i molitvenu devetnicu rođenju Kristovu na Brdu ukazanja.

Krunica se molila svakodnevno u 14 sati na Brdu ukazanja do 23. prosinca. Krunicu prvog dana devetnice predmolio je đakon fra Ivan Hrkač s pedesetak vjernika.

REDOVI PRED ISPOVJEDAONICAMA

U intenzivniju priprevu za Božić svakako je spadao i sakrament pomirenja. Mogućnosti za ispovijed su bile svaki dan prije mise zornice u 5.30 sati i također popodne, od 16 sati. Svaki dan su bili dugački redovi i velike gužve pred svim ispovjedaonicama. Ovakvi prizori ljudi koji satima strpljivo čekaju svoj red na

sakrament pomirenja, kao i brojni svećenici koji su im ga spremni udijeliti, ponovno su dokazali kako Međugorje zavređuje svoj nadimak: „najveća ispovjedaonica svijeta“!

HUMANITARNE AKCIJE

I ove godine FRAMA Međugorje i Franjevački svjetovni red (FSR) Međugorje na početku adventa i u danima pred Božić organizirali su humanitarne akcije. FRAMA je organizirala prodaju adventskih vijenaca, a FSR prodaju pšenice i božićnih kolača. Prilozi od prodaje upotrijebljeni su za pomoć potrebitim osobama iz župe.

BADNJA VEČER

U župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju na Badnjak, večernju svetu misu uz mnoštvo hodočasnika među kojima su se posebno isticali hodočasnici iz Ukrajine kojih je kroz božićne dane bilo oko 3 500 tisuće uz pratnju stotinjak svećenika, predslavio je fra Ivan Dugandžić. Svojim sviranjem i pjevanjem svetu misu je uzveličao tamburaški or-

kestar Misericordia iz Šurmanaca. Fra Ivan je u svojoj propovijedi analizirao misna čitanja s posebnim naglaskom na evanđelje u kojem evanđelist Matej donosi Isusovo rodoslovno stablo. Želio je reći kako se u Isusu spaja zemaljsko uz čudesnu Božju intervenciju. Milost pretpostavlja narav i daleko je nadmašuje.

POLNOČKA

Molitveni program prije polnočke započeo je u 22 sata klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu, koji je predmolio fra Renato Galić. U 23.30h svečano je proslavljena sveta misa polnočka koju je predslavio fra Antonio Primorac, pred mnoštvom župljana i hodočasnika. U svojoj propovijedi fra Antonio je

pozvao sve nas da i mi dođemo i poklonimo se Isusu u našim srcima i dopustimo njegovom svjetlu da nam donese mir, unese spokoj u naše domove i u cijelome svijetu. Na misi polnočki pjevao je veliki župni zbor Kraljica Mira.

BOŽIĆ

Na Božić, svetu misu u župnoj crkvi u 8 sati predslavio je fra Karlo Lovrić, u 11 sati fra Renato Galić, a večernju svetu misu u 18 sati predslavio je fra Boris Barun. Razmatrao je o Isusu, Božjoj Riječi koja se utjelovila kako bi boravila među nama, ne samo kako bi podijelio našu sudbinu nego kako bi i nas doveo do života u Punini. Bog postaje čovjekom ne radi sebe, nego radi nas!

Božićna poruka provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke

Nastojmo da nam Božić obuzme srce

Tajna Božića počiva u onim biblijskim opisima Isusova rođenja. Matej piše o Isusovu rodoslovu, Marko govori više o Ivanu i njegovu nastupu, pa tek onda o Isusu. A samo jedna mala Lukina rečenica rasvijetlila je stoljeća: „Dok su bili ondje, njoj dođe vrijeme da rodi. I rodi svoga prvorođenog Sina, te ga povije u pelene i položi u jaslje, jer u svratištu ne bijaše mjesta za njih.“ (Lk 2,6-7) Ivan u svome veličanstvenom *Prologu* odmah i svima objavljuje da se Božja Riječ utjelovila, da je Čovjekom postala. Sišla u naše krajeve. S nama se izjednačila u svemu osim u grijehu. Da je On Svjetlo i da nas želi osloboditi naše tame. (usp. Iv 1,1-5)

Događajem Božića, kao darom vječnosti u vrijeme, zbila se „punina“ za kojom su čeznula stoljeća. Božić evo kroči i kuca na vrata. Kuca na naša srca, naše duše, kuca na vrata naših života.

Je li to Božić ove godine nekako tiši ili nam se samo čini?! Je li se sve umorilo u svim našim nabranim brigama, nedoumicama i zagonetkama?! Je li nam Božić što je i prije bio?!

I ako će ga, po svoj prilici, mnogi smatrati sumornim i umornim, samo zato jer se tako osjećaju, nije dobro. Jer, netko se prije nas, u posve težim i gorim vremenima, mučio da ja kao dijete, koje je tek prohodalo,

koje je tek progovorilo, koje još ništa ne shvaća, zavolim Božić. Da me Božić kao dijete obuzme.

Danas novim najmlađim naraštajima treba darovati ozračje Božića. Učiniti da se osjećaju lijepo, da budu sretni, jer Božić dolazi. Ne dajmo da nam Božić potamni, da postane umoran, nedosjetljiv, da u sebi nema radosti. Jer, ako se za nove naraštaje ne ćemo boriti, za koga ćemo? Što nam onda preostaje?

Hodeći u tome božićnom svjetlu, unatoč svemu i svakomu, nastojmo da nam Božić obuzme srce. Da se u našem srcu dogodi taj porod, to utjelovljenje. Da zablistamo Božićem. Dok u svojim obiteljskim okružjima, u našim samostanima, u župnim kućama budemo palili božićne svijeće, pristupimo u duhu Novorođenome. Da nas oplemeni. Da nam Božić ponovno bude onaj titraj ushita koji iz djetinjstva nikada ne možemo zaboraviti. I sve ono što smo iz djetinjstva uspjeli sačuvati. Šarene, staklene kuglice u kojima se zrcale oči naših majki, umorne, ali toliko željne da nam srca ogriju s radosti. Kuća koja odjednom postaje dom, u svoj punini te riječi, mirisna i topla. Sa zelenom pšenicom. S mirisom snijega i studeni koje sa sobom unesu badnjaci. I očeve žuljave ruke dok namješta bor. „Vjerujem u Boga Oca svemogućega“, odzvanja u našim

sjećanjima, dok se dom škropi blagoslovljenom vodom. I dok smo zajedno.

Na dobro nam došao Božić i sveto Porođenje Isusovo! Blagoslovljena nam bila nova 2022. godina!

fra Miljenko Šteko, provincijal

Božićna čestitka međugorskog župnika fra Marinka Šakote

Riječ je tijelom postala

Fra Marinko Šakota, međugorski župnik župljanima, hodočasnici i svim vjernicima čestitao je Božić i uputio svoju poruku, koju prenosimo u cijelosti:

Slavimo Božić: Riječ je tijelom postala. Ta riječ je život i svjetlo koje prosvjetljuje. Evanđelist Ivan nam savjetuje koji je put rađanja od Boga: živjeti s Riječju koja je svjetlo, koja prosvjetljuje. Družiti se s njom. Čitati je i slušati. Tada ona postaje prijatelj, zvijezda vodilja na putu. U njoj ćemo primiti mnoge savjete slične onima koje su primila trojica mudrih ljudi s istoka. Umjet ćemo razotkriti He-

rode i blještavila Jeruzalema i prepoznati pravi put i prave vrijednosti pa makar se one nalazile daleko od očiju javnosti: u nekoj jednostavnoj štalici. Otkrit ćemo i moć: da smo djeca Božja, ljubljani sin i ljubljena kći Božja.

Odlučimo hoćemo li ostati samo rođeni „od krvi i od volje tjelesne“ ili ćemo se nanovo rađati od Boga, svakim danom iznova.

Svim župljanima župe Međugorje, svim hodočasnici i svim ljudima dobre volje čestit Božić!

fra Marinko Šakota,
župnik župe Međugorje

DOČEK NOVE GODINE U MEĐUGORJU

U Međugorju je na Silvestrovo bio prekrasan sunčani dan koji su brojni hodočasnici iz Švedske, Poljske, Češke, Rumunjske, Austrije, Ukrajine, Slovačke, Slovenije, Njemačke, Belgije, Italije, Meksika, Hrvatske i BiH iskoristili za molitvu na Brdima i svete mise po jezičnim skupinama.

MISA ZAHVALNICA
Zadnji dan stare 2021. godine ispratio se tradicionalnom misom zahvalnicom

u 18. sati koju je predslavio međugorski župnik fra Marinko Šakota uz četrdesetak svećenika i brojne župljane i hodočasnike.

U svojoj se propovijedi osvrnuo na tekst evanđelja istaknuvši kako je Bog dao sebe nama ljudima. „Ali Bog svojim dođe i njegovi ga ne primiše. Imali su zatvorena srca. Svaki dan i mi možemo odlučiti hoće li naše srce biti usko i zatvoreno ili široko kao more. To ovisi o ljubavi. Ako je ljubav u srcu jaka onda

je srce široko i otvoreno, u njemu ima prostora. Ima li u našem srcu prostora za Božju Riječ? Ima li u nama prostora i za njegovu Riječ: Vjeruj! Imaj povjerenja u Gospodina. Za njegovu Riječ: Ljubi Boga i bližnjega svoga? Ima li u nama prostora za reći oprost! Ovo je trenutak za razmišljanje o našem srcu. Ima li u nama prostora da Isus nađe boravište u nama u našoj nutрини u našem srcu? – istaknuo je fra Marinko pozvavši sve prisutne da se sami preispitaju i donesu odluke kojima

će zakoračiti u Novu godinu. Svetu Misu je pjesmom animirao veliki župni zbor „Kraljica Mira“.

MOLITVENO BDIJENJE I DOČEK
Molitveni doček građanske Nove godine u Međugorju započeo je klanjanjem Isusu u Presvetom Oltarskom sakramentu u 22,00 sata. Klanjanje je predvodio đakon fra Ivan Hrkač, a prekrasnom i svečanom pjesmom, i klanjanje i svetu misu, uzveličao je zbor FRAME uz međunarod-

ne goste koje je vodio prof. Ivan Musa, uz klavirsku pratnju Maria Berišića. Svečano misno slavlje u 23:30 sati predslavio je general Reda manje braće fra Massimo Giovanni Fusarelli, uz koncelebraciju stotinjak svećenika. Na početku svete mise dobrodošlicu u Međugorje zaželio mu je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, a za dolazak mu je zahvalio i međugorski župnik fra Marinko Šakota, koji je na kraju brojnim hodoča-

snicima na njihovim jezicima čestitao novu godinu. Unatoč svježoj i hladnoj noći, brojni hodočasnici, župljani i vjernici iz okolnih mjesta Hercegovine ispunili su crkvu, te vanjske prostore oko crkve odakle su molitveni program pratili preko velikih ekrana. Sve je na kraju završilo uz pjesmu i radosno čestitanje nove 2022. godine za koju jedino znamo da će Marija, Kraljica Mira i dalje pre Bogom zagovarati za sve nas!

Foto: Arhiv JCM

Homilija generala Reda manje braće fra Massima Fusarelija na molitvenom dočeku Nove godine u Međugorju

NEKA GOSPODIN SVRATI SVOJ POGLED NA TE I MIR TI PODARI!

Molitveno bdijenje u crkvi sv. Jakova u Međugorju pred svetkovinu Svete Marije Bogorodice i Svjetski dan mira počelo je u 22 sata, a nakon toga je uslijedilo misno slavlje u 23.30 sati, kojim se i ušlo u novu građansku godinu, a predslavio ga je general Reda manje braće fra Massimo Fusarelli. Njegovu homiliju prenosimo u cijelosti:

Ovoga, prvog dana godine posvećenog Bogorodici i molitvi za mir, riječi takozvanog Aro-novog blagoslova daju nam svjetlo za novo vrijeme koje se otvara: to je lice Božje koje nam pokazuje smjer i dariva nam mir.

Godinu ne započinjemo uzdajući se u sebe i u svoje mogućnosti da posijemo i postignemo mir. Znamo, taj mir – Krist je naš mir!

– je dar koji dolazi odozgor, to je blagoslov upućen nama, to je obećanje dobra.

Prihvatimo ovaj dar mira, jer se priznajemo djeca Božja u Kristu, tom ljubljenom Sinu, utjelovljenom Bogu, kao što kaže sveti Atanazije: „On čovjekom postade i u čovjeka ne uđe“. (Sv. Atanazije, Homilije protiv Arijevaca, 3, 30)

Mi smo djeca Božja zahvaljujući daru Duha tog istog ljubljelog Sina. „Duh je

obavio Djevicu Mariju, dajući joj kroz čistu milost, nositi u tijelu jednoga od Presvete Trojice, Krista Boga našega“, kako je to objavio VII. ekumenski sabor.

Duh Sveti je toliko ispunio Djevicu Mariju da je njezina utroba bila sposobna prihvatiti Krista, a Njezino srce, Njezin um i Njezina volja spremni slušati: Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu.

Marija je učenica puna vjere i Bogorodica: zato je, po Njoj, iz naše zemlje mogao proklijati Onaj koji je pravi mir.

Na ovu svetkovinu kojom se završava Božićna osmina, dano nam je, kao što smo molili na početku mise, kušati prvine Njegove milosrdne ljubavi. Jer mir je uistinu Božji dar, a ne rezultat naših siromašnih nastojanja.

Kako je lijepo da nas prvi dan u godini potiče gledati Mariju, Majku Božju, Onu koja je dala život Bogu u svome tijelu žene i ostala vezana za to dijete na originalan i neponovljiv način: zato je zovemo Theotokos, Bogorodica, jer je povezana s osobom Riječi Božje koja je tijelom postala, jedan od nas!

S jednom riječju (Θεοτόκος-Madre de Dios), Bogorodica, mi ispovijedamo srce vjere u utjelovljenje Riječi Božje i kažemo da čovjek postaje dijete Božje i nositelj toga mira koji je On, rođen, umro i uskrsnuo za nas!

Draga braćo i sestre, došao sam kao hodočasnik u ovo svetište kako bih započeo novu godinu i donio ovdje, s radošću i vjerom, prije svega braću iz Reda manje braće, Siromašne sestre svete Klare i brojne članove franjevačke obitelji.

Hodočastim ovdje kako bih za sve nas zazvao jednu življu vjeru u Isusa Krista, Utjelovljenu Riječ, središte svemira i povijesti.

Ovdje sam hodočasnik, kao nasljednik sv. Franje, koji je „Isusovu je Majku obasipao neizrecivom ljubavlju zato što nam je dala brata, uzvišenoga Gospodina. Njoj je molio posebne pohvale, upravljao prošnje, prikazivao osjećaje, koliko to i kako ljudski jezik ne može ni izraziti.“ Tako nam otkriva Toma Čelanski. (Toma Čelanski, Drugi životopis sv. Franje 198:FF 786.)

U ovome mjestu, u Međugorju, već dugi niz godina brojne osobe vide kako se u njima ponovno pali plamen vjere u slušanju Božje riječi, u slavljenju sakramenata, posebno u sakra-

mentu Pomirenja i euharistije.

I tu se otvara sloboda u otkrivanju dara molitve, osobito kroz šutnju i klanjanje. I zbog toga su mnogi u ovome mjestu doživjeli dar pomirenja i mira.

Ne nalazimo li sve to u Djevici Mariji, Bogorodici i našoj sestri u vjeri? Sveti Pavao VI. je napisao: „Marija je očitovanje onoga što Bog čini kada pronade raspoloživu osobu: Ona je ono što mi moramo postati“.

Sveti Franjo nazivao je Mariju Djevica postala Crkvom: možemo postati ono što vidimo ostvareno u Njoj. Evo, to je najdublji put obraćenja, dar Duha koji našu slobodu čini novom i pomaže joj da raste.

Kao što kaže sveti Franjo s Marijom, uistinu možemo postati kuća, palača, Božje svetojstanište, usred svijeta. Kao i na Njoj, Duh Gospodnji će počivati i na nama, i u nama će pronaći dom i prebivalište. (Sv. Franjo, Pismo Vjernicima, I, 5-10:FF 178/2.)

Evo novoga života, koji je plod mira, a koji dolazi iz prihvaćanja Isusa Krista, utjelovljene Riječi u utrobi Djevice Marije: to je dar koji su mnogi iskusili u ovome mjestu i koji će mnogi drugi moći primiti. Molimo da se ovo Božje djelo nastavi i da raste po Njegovoj volji.

Molimo da mir promiče cjeloviti razvoj ljudi, i kao što nam je rekao papa Franjo za ovaj dan posebno da raste „Međugeneracijski dijalog, obrazovanje i rad: sredstva za izgradnju trajnoga mira“. (Papa Franjo, Poruka za Svjetski dan mira 2022.)

Molimo da u našoj franjevačkoj obitelji, između nas Manje braće, raste vjera i da se nazočnost Djevice Marije ponovno otkrije u srcu naše karizme.

Molimo da nazočnost i djelovanje Manje braće u ovome mjestu postanu postojana vrata slušanja i milosrđa za mnoge koji ovdje dolaze.

Bogorodica, Kraljica Mira, koja je uzvišenoga Gospodina učinila našim bratom, neka nas nastavi blagoslivljati i pratiti u miru. Sretna vam nova godina!

Amen.

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

BUDIMO RADOSNI SVJEDOCI VRIJEDNOSTI EUHARISTIJE!

Kada bih jednom riječi trebala opisati proteklu godinu, bila bi to riječ izazov. Izazvana je moja vjera, moje povjerenje i sigurnost. Poljuljani su mnogi sigurni i čvrsti stupovi na kojima sam gradila svoju egzistenciju, odnos s Bogom. Situacija u koju je stavljen cijeli svijet bila je i još uvijek jest odličan test za vrijednosti koje se žive. Pokazatelj na kakvim temeljima se grade naši života i kakav odgovor dajemo na ovu krizu. Kako kršćanin odgovara na trenutnu krizu? Od nas se traži odgovor, od tebe i mene. Kršćanin je uvijek osjetljiv i empatičan na teške povijesne događaje. Zauzet je oko općeg dobra i prepoznaje gdje ga Bog šalje. Prepoznaje svoju trenutnu zadaću. Na kraju krajeva, većina svetaca je upravo zauzimajući odgovoran stav prema problemima svoga vremena, „zaradila“ svetost. Jedan Maksimilijan Kolbe koji je u koncentracijskom logoru dao život za jednog oca obitelji ili Placido Cortese koji je pomažući vjernicima uhvaćen i ubijen od strane Gestapa.

Strah koji se prošle godine osjećao među ljudima gotovo je bio opipljiv, materijalan. Strahu je pogodovalo i neprestano „bombardiranje“ svih medija o virusu koji nemilosrdno uzima ljudske živote, mjerama kojih se potrebno držati, krivnji koju preuzimamo na sebe ukoliko se ne držimo svih uputa. Slušali smo i o djeci koja imaju psihičke poteškoće zbog online nastave i samoubojstvima adolescenata koji ne vide više smisao svog života. Gutajući svakodnevno toliku količinu straha, čovjek ostaje paraliziran. Ne dopušta mu se zdravo rasuđivanje i normalno funkcioniranje.

Nakon poduzetog življenja u takvom strahu, shvatila sam da to nije dobar put. Oduzeo mi je radost života, kreativnost, polet. Jednostavno se vrtiš u začaranom krugu. Iščekuješ neka druga vremena i poboljšanje situacije, a pored tebe prolazi tvoje 'danas' koje više ne možeš vratiti. Sotona je otac laži i on sije strah. Strahom uništava naše povjerenje u Stvoritelja. Zato sam shvatila da trebam donijeti neke konkretne odluke. Odlučila sam prestati s pretjeranim čitanjem sadržaja o pandemiji i produbiti svoj vjerski život. U tome mi je pomogla svakodnevna euharistija. Kada nastane panika u našem

MIRTA MILETIĆ

NAKON SVAKE EUHARISTIJE OSJEĆALA BIH NEOPIŠIV MIR I SIGURNOST DA GOSPODIN DRŽI OVAJ SVIJET U SVOJIM RUKAMA I DA NE POSTOJI SLUČAJNOST. POVJEROVALA SAM PONOVO KAKO JE BOG GOSPODAR SVEGA I KAKO SE NIŠTA NE DOGAĐA BEZ NJEGOVA DOPUŠTENJA. RIJEČ BOŽJA KOJA SE ČITALA POJEDINOG DANA GLASNIJE BI ODJEKIVALA U MOM SRCU. DOBIVALA SAM PUNO ODGOVORA NA VLASTITA PITANJA. CIJELI NAŠ ŽIVOT SADRŽAN JE U BOŽJOJ RIJEČI.

životu, zaboravljamo na Gospodina i svojim ljudskim snagama pokušavamo rješavati životne probleme. A Gospodin je tako jednostavan i strpljiv. Neprestano nas čeka u euharistiji. Želi biti na prvom mjestu u našem životu, želi biti naš Kralj. Euharistija mi je pomogla vraćanju na temeljne postavke.

Tko sam? Što je Bog učinio u mojoj povijesti? Kamo idem? Tko me želio i tko mi je udahnuo život? Euharistija nam daje novi pogled na svu stvarnost koja nas okružuje. Nebo na zemlji! Nakon svake euharistije osjećala bih neopisiv mir i sigurnost da Gospodin drži ovaj svijet u svojim rukama i da ne postoji slučajnost. Povjerovala sam ponovno kako je Bog gospodar svega i kako se ništa ne događa bez Njegova dopuštenja. Riječ Božja koja se čitala pojedinog dana glasnije bi odjekivala u mom srcu. Dobivala sam puno odgovora na vlastita pitanja. Cijeli naš život sadržan je u Božjoj Riječi. U njoj doista možemo naći odgovore na naše teškoće i patnje. Potrebno je jedino ponizno srce, srce koje je žedno, koje je u potrebi. Na takvo srce Bog odgovara, takvo srce je Njegova „slaba točka“. Vjerujem da je i ova teška situacija pandemije samo poziv da priznamo kako smo samo krhka stvorenja. Da priznamo Tko je naš početak i kome idemo. Ovo je jedan veliki svjetski ispit savjesti koji Bog očito dopušta s razlogom.

Na poseban način, ljubav prema svakodnevnoj euharistiji rasplamsale su zornice u mojoj župi. Mi nemamo crkvu. Euharistiju slavimo na livadi, a oltar je smješten u jedan kontejner. Iako je bilo jako hladno, a livada prekrivena mrazom, bilo je predivno vidjeti otiske naših stopala u mrazu nakon zornice. Jako me dirnuo ovaj predivan prizor. Svjedočanstvo vjere. Ustrajnosti. I podsjetnik da nisu građevine ono najvažnije. Najvažniji smo mi, živo kamenje Crkve. Mi vjernici. I naše srce. Naša ljubav i spremnost. Naša iskrena molitva. I s ove livade, na prometnom gradskom raskršću, unatoč buci, odjekivala je mojim naseljem žarka molitva. Od ulične rasvjete se, kako je to lijepo primijetio biskup Šaško koji nas je pohodio ovog došašća, možda i nisu vidjele zvijezde, a prometni znakovi i semafori su zamijenili one uobičajene rozete, kipove i slike koje ukrašuju crkvene zidove i svodove. No, mi smo stojeći i moleći na toj livadi,

mrazu i hladnoći, bili maleni putokaz. Smjerkaz da postoji nešto više od ovozemaljske stvarnosti, Netko tko je promijenio naše živote.

Neka nam ova slijedeća godina bude poziv na povratak euharistiji, izvoru ljubavi i našoj najvećoj sigurnosti. Budimo radosni svjedoci Evanđelja! Budimo radosni svjedoci vrijednosti euharistije! Potrebno je iznova otkriti dubinu euharistije, potrebno je povjerovati u Isusovu prisutnost pod prilikama kruha i vina. To je vidljivi znak Njegove

prisutnosti na zemlji, a mi ga tako rijetko susrećemo. On toliko želi biti sjedinjen s nama, a mi smo počesto hladni i indiferentni na tu Njegovu želju. Blažena Djevica Marija, posebno u Međugorju, neprestano poziva na povratak euharistiji. Vraća nas svome Sinu, vraća nas na bitno u našim životima. Kao brižna majka Ona zna što nam je jedino potrebno i važno. Zna gdje ćemo jedino naći sigurnost i stvarni mir. Želim vam hrabar povratak euharistiji i ponovnu bliskost s našim Gospodinom!

Neka nam ova slijedeća godina bude poziv na povratak euharistiji, izvoru ljubavi i našoj najvećoj sigurnosti. Budimo radosni svjedoci evanđelja! Budimo radosni svjedoci vrijednosti euharistije! Potrebno je iznova otkriti dubinu euharistije, potrebno je povjerovati u Isusovu prisutnost pod prilikama kruha i vina. To je vidljivi znak Njegove prisutnosti na zemlji, a mi ga tako rijetko susrećemo.

Poruka Svetoga Oca pape Franje prigodom četvrtoga svjetskoga susreta narodnih pokreta

Cjeloviti tekst važnog govora pape Franje za izgradnju pravednijeg svijeta

'U IME BOŽJE MOLIM...'

„Načela koja sam izložio provjerena su, humana, kršćanska, i sabrana su u Kompendiju kojega je sastavilo tadašnje Papinsko vijeće za pravdu i mir... Ponekad, kada neki Papa, bio to ja, ili Benedikt XVI., ili Ivan Pavao II., kaže nešto, bude ljudi koji pitaju: 'Odakle njemu to?' Radi se o tradicionalnome nauku Crkve. Vlada mnogo neznanja o ovoj temi“, rekao je papa Franjo u važnom govoru.

Braćo, sestre, dragi „društveni pjesnici“,
DRAGI „DRUŠTVENI PJESNICI“
Tako vas volim nazivati – društvenim pjesnicima. Vi ste društveni pjesnici jer imate sposobnosti i hrabrosti stvarati nadu ondje gdje se čini da su samo kaos i isključenost. „Poezija“ znači „stvaranje“, a vi stvarate nadu. Vi znate svojim rukama oblikovati dostojanstvo svake osobe, obitelji, i društva kao cjeline, zemljom, stanogradnjom, radom, brigom i zajedništvom. Hvala vam, jer vaša predanost govori autoritetom koji može pobiti tiha i česta „pristojna“ uskraćivanja kojima ste izloženi, ili kojima su izložena tolika naša braća i sestre. No kada razmišljam o vama, uvjeren sam da je vaša predanost prije svega objava nade. Kada vas gledam, sjetim se da nismo osuđeni ponavljati ili graditi budućnost izgrađenu na isključivanju i nejednakosti, odbijanju ili ravnodušnosti; gdje je kultura povlasticā nevid-

ljiva i nesavladiva sila; i gdje su izrabljivanje i zlostavljanje uobičajene metode preživljavanja. Nisu! Vi to veoma dobro razglašujete. Hvala vam.
Hvala vam za snimku koju smo upravo pogledali. Pročitao sam osvrt sa susreta, svjedočanstva onih koji proživljavaju ova vremena kušnje i patnje, sažetak njihovih želja i prijedloga. Hvala vam. Hvala vam što ste me uključili u ovaj povijesni proces kroz koji prolazite, i hvala vam što sa mnom dijelite ovaj bratski dijalog, kojim se nastoji vidjeti veliko u malome i malo u velikome, dijalog koji se rađa na periferijama, dijalog koji dolazi do Rima, u koji smo svi pozvani i možemo se uključiti. „Ako želimo susresti jedni druge i pomagati jedni drugima, moramo biti u dijalogu“ – i te kako!
Vi ste smatrali da trenutna situacija zaslužuje još jedan susret. I ja to smatram. Iako nikada nismo prestali biti u kontaktu, mislim da je već je prošlo pet godina od općega susreta, zar ne? Mnogo se toga dogodilo u međuvremenu, mnogo se toga promijenilo. Te promjene obilježavaju točke s kojih nema povratka, prekretnice, raskrižja, na kojima čovječanstvo mora donijeti neke odluke. Potrebni su i novi trenuci susreta, razlučivanja i zajedničkoga djelovanja. Svaka osoba, svaka organizacija, svaka zemlja i cijeli svijet moraju pronaći vremena za trenutke u kojima će promišljati, razlučivati i odlučivati, jer bi vraćanje na prijašnje mentalitete bilo nešto ravno samoubojstvu, a ako smijem inzistirati, bilo bi to ravno ekocidu i genocidu.

Ovih su mjeseci mnoge stvari koje vi već dugo osuđujete postale posve očitim. Pandemija je razotkrila društvene nejednakosti koje pogađaju narode svijeta. Ne tražeći ni dopuštenje niti oprost, razotkrila je užasno teške situacije tolike braće i sestara, situacije koje toliki mehanizmi „post-istine“ nisu mogli sakriti. Mnoge su se stvari koje smo običavali uzimati zdravo za gotovo srušile poput kuće od karata. Doživjeli smo to da se naš način života može drastično promijeniti u jednome danu, sprječavajući nas da, na primjer, vidimo svoje rođake, kolege i prijatelje. U mnogim su zemljama reagirale vlade. Slušale su znanstvenike, i mogle su nametnuti ograničenja kako bi osigurale zajedničko dobro, i tako su uspjele bar na jedno vrijeme zakočiti ovaj „gigantski stroj“ koji radi gotovo automatski, a u kojemu su narodi i osobe jednostavno zupčanići.
Svi smo mi propatili zbog *lock-downa*, ali, kao i obično, najgore je bilo vama. U susjedstvima bez temeljne infrastrukture, u kojima mnogi od

vas – ali i milijuni drugih ljudi – žive, teško je ostati kod kuće, ne samo što nemate sve što je potrebno da bi se osigurala minimalna briga i zaštitne mjere, nego zato što to susjedstvo i jest vaš dom. Migranti, osobe bez osobnih dokumenata, radnici bez fiksnoga dohotka u mnogim su slučajevima bili lišeni svake državne pomoći i spriječeni u obavljanju svojih uobičajenih dužnosti, što je dodatno pogoršalo njihovo ionako teško siromaštvo. Jedan od izraza ove kulture ravnodušnosti jest to što patnja jedne trećine našega svijeta kao da nije dovoljno zanimljiva velikim medijima i kreatorima javnoga mišljenja. Ta jedna trećina svijeta ostaje skupljena zajedno i skrivena.
Želim spomenuti i tihu pandemiju koja već godinama pogađa djecu, tinejdžere i mlade ljude svakoga društvenoga staleža, i za koju smatram da se u ovome vremenu izolacije još više proširila. Radi se o stresu kronične anksioznosti, povezane s različitim čimbenicima, kao što su hiperpovezanost, dezorijentacija i

manjak perspektive za budućnost, što je otežano manjkom stvarnoga kontakta s drugim ljudima – obiteljima, školama, sportskim centrima, župama, centrima za mlade – a u konačnici i manjkom stvarnoga kontakta s prijateljima, jer je prijateljstvo oblik u kojemu ljubav uvijek oživljava čovjeka.
Jasno je da tehnologija može biti oruđe za dobro – i ona to uistinu i jest – oruđe koje omogućava dijalog poput ovoga, i mnoge druge stvari, ali nikada ne može zamijeniti kontakt između nas, nikada ne može zamijeniti zajednicu u kojoj se možemo ukorijeniti, i koja osigurava da naš život može postati plodnim.
Kada već govorimo o pandemijama, prestali smo propitivati bič prehrambene krize. Unatoč napretku biotehnologije, milijuni ljudi nemaju hrane, iako je ona dostupna. Ove je godine još dvadeset milijuna ljudi doživjelo ekstremnu razinu neizvjesnosti oko hrane. Sve je više krajnje bijede, i dramatično je porasla cijena hrane. Mislim da su brojke u vezi s glađu u zemljama poput Sirije, Haitija, Konga, Senegala, Jemena, Južnoga Sudana – užasne. No gladi ima i u mnogim drugim siromašnim zemljama svijeta, a sve se više pojavljuje i u bogatome dijelu svijeta. Broj umrlih od gladi možda će biti veći od broja umrlih od *Covida*. Ali to ne završava u vijestima, i ne izaziva empatiju.
Želim vam zahvaliti jer patnju drugih osjećate kao svoju patnju. Znae kako pokazati lice istinske čovječnosti, čovječnosti koja se ne gradi okrećući leđa trpljenju ljudi oko sebe, nego u strpljivoj, predanoj, a često čak i žalosnoj spoznaji da je ta druga osoba moj brat ili sestra (usp. Lk 10,25-37), i da su njegove ili njezine radosti i nade, žalosti i tjeskobe također i moje (usp. *Gaudium et spes*, br.1). Ignorirati one koji su pali jest ignorirati svoju vlastitu čovječnost, koja doziva iz svakoga našega brata i sestre.
Kršćani i nekršćani, vi ste odgovorili Isusu, koji je svojim učenicima, kada su bili suočeni s gladnim mnoštvom: „Dajte im vi jesti.“ A kada je hrane nedostajalo, čudo umnožavanja ponovno se dogodilo u vašoj neumornoj borbi da nitko ne ostane bez kruha (usp. Mt 14,12-21) Hvala vam!
Poput liječnika, medicinskih sestara i zdravstvenih radnika u „rovovima“ zdravstvene skrbi, zauzeli ste svoje mjesto u rovovima marginaliziranih susjedstava. Mislim na mnoge od *mučenika* te solidarnosti, o kojima sam doznao od vas. Gospodin će im to uračunati. Kada bi svi koji su se iz ljubavi borili protiv pandemije mogli također zajedno sanjati o novome svijetu, kako bi stvari bile drugačije! Sanjati zajedno.
BLAGOSLOVLJENI
Vi ste, kako sam rekao u pismu koje sam vam poslao prošle godine, uistinu nevidljiva vojska, vi ste temeljni dio čovječanstva, koji se bori za život, a protiv sustava smrti. U toj predanosti vidim Gospodina koji je sam postao prisutnim među nama, da nam dadne svoje Kraljevstvo kao dar. Kada nam je ponudio standard po kojemu ćemo biti suđeni (usp. Mt 25,31-46), Isus nam je rekao da se spasenje sastoji od toga da se brinemo za gladne, bolesne, zatvorenike, strance – ukratko: u tome da prepoznamo Njega i služimo Njemu u cijelome trpećemu čovječanstvu. Zato vam želim reći: „Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi!“ (Mt 5,6), „Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!“ (Mt 5,9). Mi želimo da se to blaženstvo proširi, da prožme i pomaže svaki kutak i svaki prostor u

kojemu je život ugrožen. No nama se kao narodima, kao zajednicama, kao obiteljima, pa čak i pojedincima, događa da se moramo suočiti sa situacijama koje nas paraliziraju, u kojima obzor nestaje, i čini se da zbunjenost, strah, nemoć i nepravda zauzimaju stvarnost. Mi također doživljavamo i otpor promjenama koje su nam potrebne i za kojima čeznemo, mnoge oblike otpora, koji su duboki, preuboko ukorijenjeni za našu snagu i odluke. To je ono što socijalni nauk Crkve naziva „strukturama grijeha“. Pozvani smo promijeniti i njih, i u trenucima kada razmišljamo kako djelovati ne smijemo ih previdjeti. Osobna je promjena nužna, ali ona je neizbježna i radi prilagodbe naših društveno-ekonomskih modela, kako bi oni zadobili ljudsko lice, jer su ga mnogi modeli izgubili. Razmišljajući o ovim situacijama, svakoga gnjavim svojim pitanjima, i nastavljam pitati, i pitam svakoga u ime Božje.
Molim sve velike farmaceutske laboratorije da objave svoje patente. Učinite gestu humanosti, i dopustite svakoj zemlji, svakome narodu, svakome ljudskome biću, da ima pristup cjepivima. Ima zemalja u kojima je samo tri ili četiri posto stanovništva cijepljeno.
U ime Božje molim financijske skupine i međunarodne kreditne institucije da omoguće siromašnim zemljama da osiguraju temeljne potrebe svojih naroda, i molim ih da oproste te dugove, koji se često nameću suprotno interesima tih istih naroda.
U ime Božje molim velike ekstraktivne industrije – rudarstva, crpljenja nafte, šumarstva, građevinarstva, agrobiznisa – da prestanu uništavati šume, močvarna staništa, i planine, da prestanu zagađivati rijeke i mora, da prestanu trovati hranu i ljude.
U ime Božje molim velike prehrambene korporacije da prestanu nametati monopoliističke sustave proizvodnje i distribucije, kojima se napuhavaju cijene, i da prestanu uskraćivati kruh gladnima.
U ime Božje molim proizvođače i dilere oružja da posve prestanu sa svojim aktivnostima, jer ona raspiruje nasilje i ratove, doprinosi svim onim užasnim geopolitičkim igrama, koje ubijaju milijune ljudi, a ostale milijune tjeraju u progonstvo.
U ime Božje molim tehnološke divove da prestanu iskorištavati ljudske

slabosti, ljudsku ranjivost, što čine radi profita, a ne mareći za širenje govora mržnje, pornografije, lažnih vijesti, teorija zavjere, i političke manipulacije.

U ime Božje molim telekomunikacijske divove da olakšaju pristup obrazovnim materijalima i informatičkoj povezanosti za učitelje preko interneta, kako bi se siromašna djeca mogla obrazovati čak i u karanteni.

U ime Božje molim medije da prestanu s logikom „post-istine“, dezinformacija, ocrnjivanja, klevetanja i nezdrave privlačnosti prljavštini i skandalu, i da doprinesu ljudskome bratstvu i empatiji prema onima kojima se najviše naškodilo.

U ime Božje pozivam moćne zemlje da prestanu s agresijom, blokadama i jednostranim sankcijama prema bilo kojoj zemlji, bilo gdje na Zemlji. „Ne“ neokolonijalizmu. Sukobi se moraju rješavati unutar multilateralnih foruma, poput Ujedinjenih naroda. Već smo vidjeli kako jednostrane intervencije, invazije i okupacije završavaju, čak i ako ih se opravdava plemenitim motivima i lijepim riječima.

Ovaj sustav, sa svojom neumoljivom logikom profita, izmiče svakome ljudskome nadzoru. Vrijeme je usporiti lokomotivu, tu lokomotivu izvan kontrole, koja juri prema ponoru. Još ima vremena.

Zajedno sa siromasima svijeta želim zamoliti sve vlade, političare svih stranaka, da predstavljaju svoje narode, i da rade za zajedničko dobro. Želim ih zamoliti za hrabrost da pogledaju svoje vlastite narode, da pogledaju ljude u oči, i za hrabrost da znaju da je dobro ljudi mnogo više od konsenzusa između stranaka (usp. *Evangelii gaudium*, 218). Neka prestanu slušati isključivo ekonomske elite, koje tako često huškaju površnim ideologijama, koje ignoriraju stvarne dileme čovječanstva. Neka budu sluge naroda, koji traži zemlju, rad, krov nad glavom i dobar život. Taj drevni dobar život, *buen vivir*, nije isto što i „*la dolce vita*“ ili „slatka dokolica“, nije. To je dobar ljudski život, u kojemu smo usklađeni sa cijelim čovječanstvom, sa svim stvorenjima.

Također želim zamoliti sve nas vjerske vođe da nikada ne koristimo ime Božje da raspirujemo ratove ili državne udare (usp. „Dokument o ljudskome bratstvu“, 2019). Stanimo uz narode, radnike, ponizne, i borimo

se zajedno s njima kako bi cjeloviti ljudski razvoj mogao postati stvarnost. Gradimo mostove ljubavi kako bi glasovi s periferije sa svojim plačem – ali i sa svojom pjesmom i radošću – kod ostatka društva probudili empatiju, a ne strah.

I tako ja ustrajem u svojem gnjavljenju. Nužno je zajedno se suočiti s populističkim diskursima netolerancije, ksenofobije i aporofobije – mržnje prema siromašnima. Poput svega što nas dovodi do ravnodušnosti, ksenofobije i individualizma, te priče služe samo tome da podijele naše narode, i da potkopaju i ponište našu pjesničku sposobnost, sposobnost da sanjamo zajedno.

SANJAJMO ZAJEDNO!

Braćo i sestre, sanjajmo zajedno. I zato, dok molim za sve ovo i molim sve to od vas, želim dodati nekoliko osvrta na budućnost koju mi moramo sanjati i izgraditi. Iako kažemo „osvrta“, možda bih trebao reći „snova“, jer sada naši mozgovi i ruke nisu dovoljni. Trebaju nam naša srca i naša mašta. Moramo sanjati kako ne bismo krenuli unatrag. Moramo koristiti maštu, tu uzvišenu ljudsku sposobnost, to mjesto na kojemu se inteligencija, intuicija, iskustvo i povijesno sjećanje sastaju kako bismo stvarali, slagali, usuđivali se i riskirali. Sanjajmo zajedno, jer su upravo snovi o slobodi i jednakosti, snovi o bratstvu, učinili svijet boljim mjestom. Uvjeren sam da ćemo, kada pogledamo te snove, pronaći Božji san za sve nas, Njegove sinove i kćeri.

Sanjajmo zajedno, sanjajmo među sobom, sanjajmo s drugima. Znajte da ste pozvani sudjelovati u velikim procesima promjene, kako sam vam rekao u Boliviji: „Budućnost čovječanstva u velikoj je mjeri u vašim rukama, po vašoj sposobnosti da organizirate i provedete u djelo kreativne alternative.“ To je u vašim rukama.

No neki će reći da su takve stvari nedostižne. Da... No one nas ipak mogu pokrenuti, mogu nas usmjeriti. I sva vaša snaga, sva vaša vrijednost nalazi se upravo u tome. Zato što ste vi sposobni ići onkraj kratkovidnih samopravdavanja i ljudskih konvencija, koje ne postižu ništa osim što nastavljaju opravdavati stvari onakve kakve jesu. Sanjajte, sanjajte zajedno. Ne predajte se malodušnosti grubijana i gubitnika. To je dobro izraženo u tangu: „*Idi dalje, a onda još malo dalje! Naći ćemo se u paklu, jer nam samo to preostaje!*“ Ne, nemojte se predavati tome, molim vas. Snovi su uvijek opasni za one koji brane *status quo*, jer oni predstavljaju izazov paralizi koju egoizam jakih i konformizam slabih žele nametnuti. Tu kao da imamo jedan nepotpisan, ali podsvjesni sporazum, zar ne? Egoizam jakih s konformizmom slabih. To ne može ići tako. Snovi nadilaze nametnutu nam granice i približavaju nam moguće nove svjetove. Ne govorim o niskim fantazijama, u kojima se dobar život brka sa zabavom, a to pak nije ništa više nego ubijanje vremena kako bi se ispunila praznina besmisla, i tako ostalo na milost i nemilost dominantne svjetske ideologije. Ne, ne radi se o tome, nego o tome da sanjamo o tome dobrome životu, u skladu sa cijelim čovječanstvom i svim stvorenjima.

No što je jedna od najvećih opasnosti s kojima se danas suočavamo? Tijekom svojega života – a nisam tinejdžer, znate, imam nešto iskustva – uspio sam naučiti da iz krize nikada ne izađete isti. Mi ne ćemo iz ove pandemijske krize izaći isti. Izaći ćemo bolji ili lošiji, ali sigurno ne isti kao prije. Ne, nikada nećemo biti isti. Danas se

moramo zajedno – uvijek zajedno – suočiti sa sljedećim pitanjem: „Kakvi ćemo izaći iz ove krize? Bolji ili lošiji?“ Naravno da želimo izaći iz nje bolji, ali kako bismo u tome uspjeli, moramo raskinuti okove onoga što je lako, poslušnoga prihvaćanja da „nema drugoga načina“, da je ovo „jedini mogući sustav“. Takvo malodušje uništava nas kao ljude, i ostavlja samo izolaciju – „svaki čovjek za sebe“. I zato moramo sanjati. Brine me to što, dok smo mi još paralizirani, već postoje projekti kojima se želi obnoviti ista društveno-gospodarska struktura koju smo prije imali – jer je tako lakše. Izaberimo teški put. Izadimo iz ovoga bolji.

U cikliciji *Fratelli Tutti* upotrijebio sam usporedbu o dobrome Samarijancu kao najjasniju moguću evanđeosku predodžbu toga namjernog odabira. Jedan mi je prijatelj rekao da se lik dobrog Samarijanca u određenoj „kulturnoj industriji“ povezuje s budalom. To je iskrivljavanje koje izaziva onaj depresivni hedonizam, a kojim se želi ugušiti snaga preobražaja koju ljudi – a naročito mladi – posjeduju.

Znate li što mi pada na pamet sada kada, zajedno s narodnim pokretima, razmišljam o dobrome Samarijancu? Znate li što mi pada na pamet? Prosvjedi zbog smrti Georgea Floyd. Jasno je da takva vrsta reakcije protiv društvene, rasne ili mačističke nepravde može biti izmanipulirana ili izrabljivana u političkim makinacijama ili nečemu sličnome, ali tu je glavno to što je u tome prosvjedu protiv te smrti kolektiv bio Samarijanac, a taj kolektiv nije budala! Taj pokret nije prešao na drugu stranu ceste kada je vidio povrjedu ljudskoga dostojanstva uzrokovanu zloporabom moći. Narodni pokreti nisu samo „društveni pjesnici“, nego i samaritanski kolektivi.

U tim procesima ima mnogo mladih ljudi koji osjećaju nadu, ali mnogo je drugih mladih ljudi koji su žalosni, i koji možda, da bi osjećali nešto u ovome svijetu, moraju pribjegavati jeftinim utjehama što ih nudi konzumeristički i narkotizirajući svijet. A drugi – žalosno je to reći – drugi izaberu napustiti cijeli taj sustav. Statistike o mladenačkim samoubojstvima ne objavljuju se u cjelovitosti. Ono što vi činite veoma je važno, ali također je važno da uspijete sadašnjim i budućim naraštajima prenijeti istu onu stvar

koja ražaruje vaša srca. U tome imate dvojak zadatak, ili odgovornost. Poput dobrog Samarijanca, pažljivo se pobrinuti za sve koji su nečime pogođeni na putu života, a u isto vrijeme osigurati da se još mnogo više ljudi pridruži. Siromašni i potlačeni ovoga svijeta to zaslužuju, a naš zajednički dom to zahtijeva od nas.

Želim ponuditi neke smjernice. Socijalni nauk Crkve nema sve odgovore, ali ima neka načela koja vam na ovome putovanju mogu pomoći konkretizirati odgovore, načela korisna i kršćanima i nekršćanima. Ponekad me iznenadi kako su svakoga puta kada govorim o ovim načelima neki ljudi zaprepašteni, a onda Sveti Otac dobije mnoštvo etiketa, s nizom epiteta koji se koriste kako bi svako promišljanje sveli na puke omalovažavajuće pridjeve. To me ne ljuti, nego me rastužuje. To je dio urote „post-istine“, kojom se želi poništiti svaku humanu potragu za alternativom kapitalističkoj globalizaciji, dio kulture odbacivanja, i dio tehnokratske paradigme.

Načela koja sam izložio provjerena su, humana, kršćanska, i sabrana su u Kompendiju kojega je sastavilo tadašnje Papinsko vijeće za pravdu i mir[v]. To je mali priručnik socijalnoga nauka Crkve. Ponekad, kada neki Papa, bio to ja, ili Benedikt XVI., ili Ivan Pavao II., kaže nešto, bude ljudi koji pitaju: „Odakle njemu to?“ Radi se o tradicionalnome nauku Crkve. Vlada mnogo neznanja o ovoj temi. Načela koja izlažem nalaze se u ovome Kompendiju, čije je sastavljanje naručio sveti Ivan Pavao II. Preporučujem vam da ga pročitate – vi i svi društveni, sindikalni, vjerski, politički i poslovni vođe.

U četvrtome poglavlju toga dokumenta nalazimo načela kao što su preferencijalna opcija za siromašne, univerzalno odredište dobara, solidarnost, supsidijarnost, sudjelovanje, i zajedničko dobro. To su sve načini na koje Radosna vijest Evanđelja poprima konkretan oblik na društvenoj i kulturnoj razini. Rastužuje me što se neki članovi Crkve nerviraju kada spomenemo ove smjernice, koje pripadaju punini tradicije Crkve. No Papa ne smije prestati spominjati ovaj nauk, čak i ako to često nervira ljude, jer ovdje nije najbitniji Papa, nego Evanđelje.

U ovome bih kontekstu volio kratko ponoviti neka od načela na

koja se oslanjamo kako bismo proveli svoje poslanje. Spomenut ću dva ili tri, ne više. Jedno je načelo solidarnosti. Solidarnost ne samo kao moralna vrlina, nego i kao socijalno načelo – načelo kojim se nastoji suočiti s nepravdnim sustavima, a sve s ciljem izgradnje kulture solidarnosti, koja izražava, kaže se u Kompendiju doslovno: „čvrstu i ustrajnu odlučnost da se posvetimo zajedničkome dobru“.

Drugo je načelo poticati i promicati sudjelovanje i supsidijarnost između pokreta i između naroda, čime se može oduprijeti svakome autoritarnome mentalitetu, svakome prisilnome kolektizmu, ili bilo kojemu državno-centralističkome mentalitetu. Zajedničko se dobro ne može koristiti kao izlika za gušenje privatnih inicijativa, lokalnoga identiteta ili projekata u zajednici. Dakle, ova načela promiču gospodarstvo i politiku koji prepoznaju ulogu narodnih pokreta – „obitelj, skupine, udruge, lokalne teritorijalne stvarnosti – ukoliko, njihovog ulogu za taj skup gospodarskih, društvenih, sportski orijentiranih, rekreacijskih, strukovnih i političkih izraza kojima ljudi spontano daju život, i koji im omogućavaju da ostvare učinkovit društveni rast“.

Kao što vidite, draga braćo, drage sestre, ovo su uravnotežena i etabrirana načela u socijalnome nauku Crkve. Smatram da uz ova dva načela možemo napraviti sljedeći korak od snova do djelovanja, jer vrijeme je djelovati.

VRIJEME JE DJELOVATI.

Često čujemo: „Oče, slažemo se, ali što moramo učiniti u realnim okvirima?“ Za to nemam odgovor, i zato moramo zajedno sanjati i zajedno ga pronaći. No ipak postoje neke konkretne mjere koje mogu omogućiti značajne promjene. Te su mjere prisutne u vašim dokumentima, u vašim govorima, i ja sam ih u velikoj mjeri uzeo u obzir. Promišljao sam o njima i savjetovao se sa stručnjacima. Na prethodnim susretima razgovarali smo o urbanoj integraciji, obiteljskim farmama i narodnome gospodarstvu. Moramo nastaviti zajedno raditi kako bismo to ostvarili. Sada dopustite da dodam još dva načela: univerzalni temeljni dohodak i skraćivanje radnoga vremena.

Univerzalni temeljni dohodak (ili plaća), kako bi svatko na svijetu imao pristup osnovnim stvarima nužnima za život. Ispravno je boriti se za humanu raspodjelu tih resursa, i na vladama je da osmisle porezne i redistribucijske planove kako bi se bogatstvo jednoga dijela društva pravedno dijelilo, ali bez nametanja nepodnošljivoga tereta, naročito na srednji stalež. Inače, kada u ovim stvarima dođe do sukoba, najviše pati srednji stalež. Ne zaboravimo da su današnja ogromna bogatstva plod rada, znanstvenoga istraživanja i tehničkih inovacija tisuća muškaraca i žena, brojnih naraštaja.

Skraćivanje radnoga dana je druga mogućnost: minimalni dohodak je jedna, a skraćivanje radnoga dana druga mogućnost, i nju treba ozbiljno istražiti. U devetnaestome stoljeću radnici su radili po dvanaest, četrnaest, šesnaest sati dnevno. Kada su ostvarili osmosatni radni dan, ništa nije propalo, suprotno onome što se predviđalo u nekim sektorima. Zato inzistiram na tome da je „kraće radno vrijeme, kako bi više ljudi imalo pristup tržištu rada, nešto što moramo hitno istražiti“. Ne smije biti toliko ljudi opterećenih prevelikom količinom rada, a toliko drugih opterećenih manjkom količine rada.

Vjerujem da su ove mjere nužne, ali naravno da one nisu dovoljne. One ne mogu riješiti korijen problema, niti

jamče pristup zemlji, stanovima i poslu u količini i kvaliteti koju farmeri bez zemlje, obitelji bez sigurnoga krova na glavom i radnici u prekarijatu zaslužuju. To ne rješava ni ogromne izazove u vezi s okolišem s kojima se suočavamo. Htio sam sve ovo spomenuti jer su to moguće mjere, i usmjerile bi nas u pravome smjeru.

Dobro je znati da u ovome nismo sami. Ujedinjeni narodi pokušali su zacrtati neke ciljeve putem tzv. ciljeva održivoga razvoja (*Sustainable Development Goals*, SDGs), no oni nažalost nisu dobro poznati našim narodima i ljudima s periferija. To nas podsjeća na važnost raspodjeljivanja, i uključivanja svakoga u ovaj zajednički pothvat.

Sestre i braćo, uvjeren sam da se „s periferija svijet može jasnije vidjeti“. Moramo slušati periferije, otvoriti im vrata i omogućiti im da sudjeluju. Patnja svijeta bolje se razumije uz one koji pate. U mojemu iskustvu, kada su ljudi – muškarci i žene – na vlastitoj koži podnosili nepravdu, nejednakost, zloporabe moći, siromaštvo i ksenofobiju, stvarno sam shvatio da oni tada mnogo bolje razumiju što drugi doživljavaju, i mogu im realistično pomoći da otvore puteve nade. Kako je važno da se vaš glas čuje, da ste predstavljeni u svim mjestima gdje se donose odluke. Ponudite svoj glas u duhu suradnje, govorite s moralnim uvjerenjem o tome što se mora učiniti. Nastojte da se vaš glas čuje, no molim vas, ne dajte da vas na tim mjestima iskvaru ili iskvaru. Te dvije posljednje riječi bremenite su značenjima, ali o njima neću sada govoriti.

Ponovno potvrdimo ono na što smo se obvezali u Boliviji: staviti gospodarstvo u službu ljudi, kako bismo izgradili trajan mir, utemeljen na društvenoj pravdi i na brizi za naš zajednički dom. Nastavite promicati vaše ciljeve – zemlju, posao i krov nad glavom. Nastavite sanjati zajedno. I hvala vam, mnogo vam hvala, hvala vam što ste mi dopustili sanjati s vama.

Zamolimo Boga da izlije svoj blagoslov na naše snove. Ne gubimo nadu. Prisjetimo se obećanja koje je Isus dao svojim učenicima: „Bit ću uvijek s vama“. Sjećajući se toga, u ovome trenutku svojega života želim vam reći da ću i ja biti s vama. Važno je shvatiti da je On s vama. Hvala vam.

Izvor: vatican.va
Prijevod: Ana Naletilić

U povodu 20. obljetnice smrti
fra Leonarda Oreča

VELIKO I DOBRO STABLO LEONARD OREC

znositi osobni stav o osobama je uvijek dvosjekli mač, osobito kada govoriš o velikim ljudima, o ljudima čija su djela velika i nesaglediva.

Fra Leonard Oreč, čovjek bistra uma i bogatog životnog iskustva, tih i nenametljiv, hrabar, mudar i stalozhen, nesebično se davao svima koje je susretao na svom bogatom putu.

U gotovo deset godina našega poznanstva i suradnje, imali smo stotine, da ne kažem tisuće sati zajedničkog rada i druženja. Nikada ga nisam vidio ljutog, namrgode-nog ili nervoznog.

Jednostavno je ulijevao nadu i unosio mir u duše svojih sugovornika. Bio je gorljivi širitelj Gospine poruke mira i pomirenja. Znao je širiti i ubirati Njene plodove. Nije volio velike riječi, niti tražio slavu ili priznanja i hvalu. Puno toga o Njemu govore riječi iz duhovne oporuke, koju je napisao u Bolnici „Dubrava“ u Zagrebu, na samrtničkoj

postelji, upućene svojim suradnicima, subraći franjevcima i bližnjim prijateljima:

„Kad sam došao iz Rima u Zagreb molio sam Boga ne za ozdravljenje, pogotovo ne za ozdravljenje čudom, nego da prihvatim njegovu volju „Oče naš, budi volja Tvoja“, ali i „Oče moj, ako je moguće, neka me mimoide ovaj kalež... I dalje stojim kod onoga „Za zdravlje se borim, ali se smrti ne bojim“. I neka vas ne razočara, molit ću sestricu smrt da ne oklijeva“.

Neizmerno je radio na tomu kako humanitarno pomoći ljudima u nevolji, ljudima u stanju socijalne ili duhovne potrebe.

Radio je na duhovnoj obnovi ljudi ranjenih ratnim zbivanjima, na povezivanju naroda i religija.

Pročitao sam više knjiga i ponešto znam o djelovanju značajnijih franjevaca na hercegovačkim prostorima.

Tu su trajna zabilježena djela fra Grge Martića, fra Didaka Buntića, fra Ljudevita Rupčića, a kasnije i fra Joze Zovka ili fra Slavka Barbarića.

Svaki je velik i značajan na svoj način. Ne priječim boljim poznavateljima i drugačiji sud o veličinama navedenih ili proširenju toga kruga. Nisam povjesničar niti istraživač, ali se usudim reći, fra Leonardovo djelo je među najvećima, ako ne i najveće! Stoga smatram kako bi djelovanje fra Leonard Oreča, ne samo kao fratra već i kao humanitarca trebalo istražiti i odgovarajuće valorizirati. On to zaslužuje! To očekuje šira javnost, ali i više desetaka tisuća gladnih usta koje je fra

Leonard nahranio, hranom i duhovnošću, kao tih i nenametljiv sugovornik i prijatelj. Prerana smrt ga je zaustavila u njegovom daljnjem naumu.

Imao je ideju izgradnje lječilišta za rehabilitaciju invalida Domovinskog rata, u neposrednoj blizini Samostana sv. Ante na Humcu. Sa skupinom liječnika iz Italije razmatrana je ideja izgradnje bolničke ustanove u Međugorju gdje bi volontirali i ordinirali liječnici specijalisti, prvenstveno iz Italije, ali i iz drugih zemalja. Nešto takvo već postoji u svetištu Padre Pia u San Giovanni Rotondou, u Italiji. Siguran sam da bi fra Leonard sve to realizirao da se nije ispriječila teška i opaka bolest.

Na kraju, ponoviti ću dio iz uvodnog dijela teksta „IN MEMORIAM Fra Leonard Oreč-20 godina poslije“ i reći:

Pok. fra Leonard je bio jedno veliko i dobro stablo! To veliko i dobro stablo nahranilo je i napojilo desetine tisuća ljudskih bića, odjenuo i obuo ništa manji broj. Pomoć prikupljena u njegovoj režiji je pristigla u svaki kutak Hrvatske sve do Iloka. Isto tako je stigla u svaki kutak BiH, a dopirala je i do Albanije, Kosova, Crne Gore, Makedonije, Rumunjske, pa čak i do Afrike i dalekog Pakistana.

Utješio je i duhovno okrijepio brojne osobe u nevolji koje su ga posjećivale ili koje je sretao putujući europskim prostranstvima.

Neka mu je vječna slava i hvala!

Drago Čutuk

O knjizi

Ikonografski složene dramatične sudbine iseljenika i njihovih obitelji, borba između staroga i novoga u svijetu i u Crkvi, raspad jugoslavenske tvorevine i bolno nastajanje slobodne Hrvatske, svećenička zvanja u vrtlogu previranja i događaj na Brdu Križa noću kada se nazire buđenje dana, sve se to isprepliće u ovome romanu na granici stvarnosti i fikcije ovijene tajnom. Glavni lik govori: „Nikad nisam očekivala da ću živjeti negdje drugdje, ali životni udarci odbacili su me daleko i to drugdje postalo je moj najmiliji dom. To se nije dogodilo samo od sebe. Vijugavu putanju svojega postojanja i njezinu postupnu preobrazbu, od jučer do danas, doživljavam kao blagoslov i u tome pronalazim srce svijeta.“

O autorici

Rođena u Hrvatskoj, supruga i majka, Darija Škunca Klanac živi u Montrealu. Od 1984. prati međugorska ukazanja. Posvetila je nekoliko godina života istraživanju toga fenomena te pratila na tisuće hodočasnika u Međugorje. Objavila je ciklus referentnih knjiga o tim događajima i o svojem iskustvu s hodočasnima. Njezine knjige objavljene su na hrvatskom, francuskom, poljskom, mađarskom i engleskom jeziku. Na jednom od svojih putovanja doživjela je nešto što ju je potaklo da za 40. obljetnicu ukazanja Gospi pokloni svoj prvi roman.

Iz pera autorice

Svim putnicima, hodočasnima, izbjeglicama, svima koji traže. Od kuda god krenuo, kamo god stigao, gdje god se nastanio, naići ćeš na srce svijeta. To je ono bitno što ćeš prepoznati u sebi i ljudima.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

SVETA MALA TEREZIJA OD DJETETA ISUSA I BOŽANSKOGA LICA

MALI PUT SVETOSTI ISKUSTVO BOGA U SVAGDANU

Na početku još jedne godine, kalendarski nove, vrijedi zacrtati osobni put i hod u vjeri, hod za Isusom Kristom. Na tom putu mogu nam najbolje pomoći velikani duhovnoga života. Ovaj put, na početku još jedne godine, bismo simpatičnu sveticu koja nije doživjela ni svoju dvadeset i petu, a vinula se u karmelskome samostanu do najviših visina svetosti.

FRA TOMISLAV
PERVAN

ŽIVIMO U VREMENU KOJE NE OBILUJE VELIKIM SVETCIMA, A BEZ SVETACA JE NEMOGUĆE ŽIVJETI. MOŽE SE PRIGOVORITI KAKO PRIDJEV VELIKI/NE ODGOVARA SVETICI KOJA JE BILA MALA I KOJA SE NAZVALA TEREZIJOM OD DJETETA ISUSA I BOŽJEGA LICA, KOJA JE GOVORILA I PISALA O MALENU PUTU, KOJI JE TAKO PODROBNO OPISALA I BRIŽNO PRIKAZALA TAKO DA TIM PUTEM MOGU KROČITI SVI LJUDI BEZ RAZLIKE. SVI KRŠĆANI. PUT JE PROHODAN I MOŽE SE NA NJEMU DOSEGNUTI SAVRŠENSTVO KRŠĆANSKOGA ŽIVOTA I POZIVA.

Sveta Mala Terezija od Djeteta Isusa i Božanskog Lica, rodila se god. 1873., s petnaest je godina stupila u Karmel u Lisieuxu. Već je prije ulaska u samostan imala neobična, silna vjerska i mistična duhovna iskustva. Kao mala djevojčica s nepunih pet godina odlučila je nikada Boga ne uvrijediti teškim grijehom. Na Božić god. 1886., kao trinaestogodišnjakinja, imala je snažno iskustvo Boga i to bijaše za nju prekretnica i odlučni događaj u njezinu životu. Iskusi je milost posvemašnjega obraćenja te je otada smatrala ljubav prema Isusu Kristu i svim ljudima poslanjem i pozivom svog života.

Njezin samostanski život protekao je izvanjski veoma jednostavno, ali je njezin duhovni put vodio strmo, prema vrhuncima. Shvatila je da se njezina ljubav prema Kristu treba ostvariti u nasljedovanju križa. Sveto je pismo bilo jedino njezino štivo, njezin svagdan protjecao je u kušnjama i tjelesnim bolestima. Oboljela od tuberkuloze. U noći na Veliki petak god. 1896. počela je bacati krv, a 30. rujna 1897. preminula je s riječima na usnama: *Bože moj, oh kako te samo ljubim!* Svoj nutarnji svijet zabilježila je u autobiografiji *Povijest jedne duše* te zapisima koje je prikupljala njezina poglavarica.

Bila je odlučna i korjenita, u svemu je išla do kraja, prema Velikome, ni u čemu se nije zadovoljavala prosječnim. Htjela je ljubiti Isusa snažnije od bilo koga prije nje. Prinijela se milosrdnoj Božjoj ljubavi kao žrtva paljenica. Htjela je ljubiti sve ljubavljvu kojom nas je Isus ljubio. Od oholosti ju je čuvala spoznaja da je sama bila krajnje nesposobna te da sve što čini može činiti samo snagom Božje milosti i ljubavi koja prethodi svemu.

God. 1925. proglašena je svetom, a Ivan Pavao II. proglasio ju je god. 1997. crkvenom učiteljicom. "Nikada nisam htjela za sebe izvanredne milosti. Nemam nikakvo drugo sredstvo nego prosipati na svijet ruže, tj. ne dopustiti da izmakne bilo kakva mala žrtva, bilo koji pogled, bilo koja riječ. Paziti i na najmanje čine i sve činiti iz ljubavi... Hraniti se mogu samo istinom. Stoga nikada nisam žudjela za vizijama, viđenjima... Vidim samo napola zastrto svjetlo, svjetlo koje se

izljevaju iz oborenih očiju Gospodnjega lica na križu".

VRIJEME KOJE TREBA SVETCE

Živimo u vremenu koje ne obiluje velikim svetcima, a bez svetaca je nemoguće živjeti. Može se prigovoriti kako pridjev *veliki* ne odgovara svetici koja je bila *mala* i koja se nazvala Terezijom od Djeteta Isusa i Božjega Lica, koja je govorila i pisala o *malenu putu*, koji je tako podrobno opisala i brižno prikazala tako da tim putem mogu kročiti svi ljudi bez razlike. Svi kršćani. Put je prohodan i može se na njemu dosegnuti savršenstvo kršćanskoga života i poziva.

Naša svetica nije ni slutila da će postati i biti *velikom sveticom naših dana*, da će zbilja prospitati s neba ruže božanske milosti, da će Duh Sveti snažno zapaliti preko nje tolike duše i usmjeriti ih prema Isusu Kristu. Zapaziti se to može i na primjeru drugih svetaca koje danas štujemo, kao što su sveti Župnik Arški ili Don Bosco, njezini suvremenici.

Međutim, veliki svetci ne trebaju našu reklamu, nisu upućeni na naše promidžbene skupove. Oni su upućeni na našu ljubav, na vjerničku ljubav, a ta ljubav nastaje ondje gdje postoji smisao za posebitost poslanja pojedinoga svetca te mogućnost da ih se nasljeđuje.

Tko se počne baviti Terezijinim autentičnim spisima - trima dijelovima njezine autobiografije, zatim njezinim pismima i pjesmama - i to posve neopterećeno, bit će zadivljen svježinom koja izbija iz tih spisa, autentičnošću, neukrotivim temperamentom, koji nastoji čovjekovu volju uvjeriti, za sobom povući. Bit će suočen s nestrpljivošću koja ne trpi nikakvu odgodu ni mlakost, resignaciju, lažnu poniznost ili pobožnost, pa bilo to i kod njezinih prijatelja svećenika.

MALA TEREZIJA - IVANA ORLEANSKA - VELIKA TEREZIJA

Među svecima uzor joj je bila - nikakvo čudo! - sv. Ivana Orleanska, Jeanne d'Arc. U duhu se natječe s njome, svoje poslanje uspoređuje s njezinim, čak u nekome kazališnome komadu igra njezinu ulogu, s krajnjim zanosom, kako to svjedoče i sačuvane slike Male Terezije u ulozu Ivane Orleanske u ratnoj i tamničkoj odori, u lancima.

Slobodno se može reći kako među suvremenim svetcima nema ni

jednoga s tolikim pjesničkim darom kao Mala Terezija. Iz njezina pera izvire slike, metafore, uvijek izvorne, svaki put pogađaju u sredinu. Svojim pjesmama uprizoruje svoj nauk o malome putu svetosti te je time njezin nauk još življi, slikopisniji, razumljiviji, privlačniji. Obilje ideja, intuicija, zrenja. Naravno da je ona Terezija Velika - Avilska veća pjesnikinja, međutim Avilska pjeva kao odrasla i zrela iskusna žena, kao što je i njezino cjelokupno zemaljsko djelovanje utemeljiteljice mnogih samostana bilo - govoreći u zemaljskim protegama - prostranije od djelovanja jedne djevojke koja umire u dvadesetpetoj godini života od sušice. Pa ipak je ova djevojka - uz sve dužno poštovanje za *Veliku* bez bojazni utrla put uspona na brdo Karmel drukčije, sa smiješkom, i nije se bojala da u stanovitu smislu ispravi druge karmelićanske reformske gorostase - Tereziju Avilsku i Ivana od Križa. Njih su dvoje *orlovi* koji su se u mističnu letu vinuli iznad oblaka svagdane te lako mogu zavesti duše koje nisu pozvane na takve letove - opisujući vlastite mistične doživljaje - na pogriješne čežnje ili čak na nes(p)retno uvježbavanje, trening prema mističnim iskustvima.

MALI PUT SVETOSTI - ISKUSTVO BOGA U SVAGDANU

Mala Terezija znade da je savršenstvo o kome govori Evanđelje dostupno svima, premda nastojanje oko savršenstva iziskuje angažman cjelovite osobe. Time smo dospjeli do točke na kojoj se može barem u sažetku obilježiti posebitost Terezijina *maloga puta*. Treba izdvojiti barem tri točke njezina nauka.

Njezin je put nazvan *mali put* budući da propisuje uvijek samo sljedeći korak, korak koji moram učiniti ovdje i sada. Nije riječ ni o kakvim zanosnim planovima za sutra ili prekosutra, za budućnost, već je riječ o onome *minimumu* koji od mene iziskuje ovaj sadašnji trenutak.

A to se sastoji možda u podnošenju neugodna partnera, osobe pored sebe koja mi stalno ide na živce. Možda je tu riječ o izdržljivosti na poslu koji obavljam, strpljivosti, o ustrajnosti do kraja, da ništa ne zakidam ili prikraćujem. Možda je u pitanju svakodnevni časoslov, molitva koju trebam dovršiti. Da ne preskačem, da budem predan do kra-

ja trenutku u kome živim. Preпустiti se molitvi makar bio svjestan da iz nje ne ću izići ništa bolji ili savršeni. Ono što vrijedi i ostaje jest ovaj sadašnji trenutak, ono *danas i sada*, makar bi se naš duh ili mašta rado prepustili maštanju o onome što bi moglo biti sutra ili prekositra, u budućnosti.

Zacijelo, to danas i sada u sebi je varljivo, prolazno, izmiče neuhvatljivo brzinom. Terezija to duboko u sebi osjeća, osjeća prolaznost trenutka i svega što je okružuje i zato čezne za vječnošću u samome Bogu. Međutim, Bog se ne može iskusiti nigdje drugdje osim u ovome trenutku u kome konkretno živimo i nalazimo se. Vječnost koja se čini da je negdje u dalekoj budućnosti nalazi se zapravo skrivena u sadašnjem trenutku, u sadašnjosti koju upravo živim. Vječnost je skrivena dubina, skriveni zaslon i temelj, osnova trenutka u kome se nalazimo. Ispunim li ovaj trenutak kršćanskom ljubavlju, koliko mi to dopuštaju moje snage, do granica, time se *uštima* u vječnost, nalazim se u dosluhu s božanskom ljubavlju, s vječnošću ljubavi koja me prati iz trenutka u trenutak. Posve je nebitno je li to što u ovome trenutku radim važno ili nevažno, zanimljivo ili nezanimljivo. Vrijedi samo način na koji to radim, kako svoj posao obavljam.

DIJETE ISUS - BOŽJE LICE

Da bismo shvatili Malu Tereziju, treba skrenuti pozornost i na njezino ime: Terezija od Djeteta Isusa i Božjega Lica: Oboje je u njezinu biću nerastavljivo povezano. Dijete je - kao i za Gospodina u Evanđelju - vodilja, mjerilo i kriterij, jer su svi djetetovi trenutci konkretno uvijek do kraja nečim ispunjeni. Dijete - promatrajmo ga! - nikad nije nezaposleno. Ono se posvema predaje trenutku u kome živi, ono stavlja sve na jednu kartu, ljubavi i povjerenja, ono se ne zanosi nekim apstraktnim teorijama, ono se ne brine za sutrašnji dan, ono ne skuplja oko sebe niti posprema u žitnice ili knjižnice. Kao i u Evanđelju, i u nje je dijete - dijete kao kriterij - nerastavljivo vezano uz evandeosku misao vodilju o patnji. Ono je čvrsto i nerastavljivo vezano uz sadašnji trenutak. Ono ne misli na buduću. I to je već jedna svojevrsna patnja, ulazak u patnju.

Terezijin život bijaše jedna velika *pasija, muka*. Njezin duhovni krajolik vremenom je postajao sve tamniji, mračniji, prepun patnje, otkupiteljske, sve do iskustva savršene duhovne suše, ostavljenosti, sumnja, dvoumljenja spram Boga i vjere. Na trenutke je bila istinski ateist, nevjernik. Bila je solidarna s nevjernicima, doživljavala je iskustvo nevjere upravo u trenutku kad je Europom harao duh jednoga bogohulnoga bogonijekača Nietzschea. Bili su suvremenici. Sve je to u trenutcima slabosti. Zapravo, dijete nikada nije snažno, ono je uvijek slabo, ne jako. Ono se ufa u to da će ga netko uzeti na ramena i ponijeti. I onaj Patnik u Maslinskom vrtu nije jak. Kad izgovara *Oče, budi volja tvoja*, on se pouzdaje u Očevu volju, pouzdaje se u to da ga ona nosi, da ga volja Očeva vodi kroz ono što je ljudski govoreći neizdrživo, nesnošljivo.

Svetica se jednom zgodom izrazila: "Trebam mi srce koje gori od nježnosti, srce koje me prihvaća bez zadržke, srce koje ljubi i moje slabosti, koje je uza me danju i noću. Nisam otkrila nijedno stvorenje koje bi me ljubilo, a da nije preminulo. Treba mi Bog koji će prihvatiti moju narav, koji će postati moj brat, koji može trpjeti i umrijeti za mene". Te riječi čuvene svete i učiteljice Crkve titraju su duše i svega bića nakon svega što je kao dijete iskusi, kad su joj preminule najprije majka, a potom i dvije sestre koje su joj zamijenile majku. Doživljavala je kao dijete brodolom ljubavi, prolaznost života. Doživljavala je umiranje ljubavi bez koje je nemoguće živjeti, ljubavi koju smrt tako reći razara. Ali na kraju ljubav pobjeđuje. Čutimo tu i krik za ljubavlju koja mora trajati, koja mora biti, ljubavlju koja ne smije umrijeti, krik za srcem koje je uza me, koje me uvijek razumije te ima udjela u

Među svecima uzor joj je bila – nikakvo čudo! – sv. Ivana Orleanska, Jeanne d’Arc. U duhu se natječe s njome, svoje poslanje uspoređuje s njezinim, čak u nekome kazališnome komadu igra njezinu ulogu, s krajnjim zanosom, kako to svjedoče i sačuvane slike Male Terezije u ulozi Ivane Orleanske u ratnoj i tamničkoj odori, u lancima.

Oboljela je mlada od onodobno neizlječive tuberkuloze-sušice. Prvi put bacala je krv na Veliki petak 1896. Agonija je trajala punih godinu i pol da bi imala svoj klimaks 30. rujna 1897. Završni stadij i sagorjela pluća. Danima je u hropcu, smrtnoj borbi i samrtinom preznojavanju. Zadnjim atomima hvata zrak dok se guši. I završne riječi: „Bože moj, ne mogu više! Oh, Bože moj... kako te samo... ljubim!“ Terezijina glava pada na stranu. Lice iznenada postaje lice predivne

mojoj patnji. Tu je onda i spoznaja da nijedno stvorenje ne može biti tu vječno, ne može biti vječno uz nas, već da nam treba Bog koji je istodobno i čovjek, od iste stvari, zemaljske gline, kao i mi, Bog koji pati. Taj se Bog očituje u Isusu Kristu, spušta u zemaljske nizine, silazi među nas, postaje Bog s nama, u trajnome adventu.

ISTOZNAČNOST LJUBAVI PREMA BOGU I BLIŽNJEMU

Na tome *malome putu* nema nikakva razdvajanja između ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Tereziji nikada ne bi pala na pamet razdioba ili razlikovanje tih ljubavi. Za nju su obje ljubavi od najranijega djetinjstva, od same mladosti ono zdravo kršćansko jedinstvo.

Za nju je savršena naravnost ljubiti Boga zato što je on sama ljubav, čista ljubav prema ljudima, prema svakom grješniku, budući da je taj Bog - kako ona višekratno govori - išao do kraja, do ludila u svojoj ljubavi prema čovjeku. Za nju je Bog i vječni život u bezdanu Božje ljubavi posvemašnji smisao svega stvorenja i zato žudi dovesti što više ljudi Bogu - upravo jer i sama ljubi do kraja sve ljude Kristovom ljubavlju.

Ona posvema živi u Isusu Kristu. On je za nju neopozivo izručenje Boga čovječanstvu kao i žarište čovjekova izručenja i predanja Bogu. U svojoj ljubavi, tomu žarkome središtu ljubavi između Boga i čovjeka, otkriva Terezija svoje vlastito teološko mjesto i stajalište. U čuvenome završetku drugoga rukopisa ona bi željela obujmiti sve karizme u Crkvi kako bi snagom svih karizmi mogla ljubiti Boga i svijet. A potom otkriva - u prijelazu s 12. na 13. poglavlje Prve poslanice Korinćanima "da ljubav (nerazdvojiva ljubav prema Bogu i čovjeku) obuhvaća i sažima

mlade djevojke, oči sjajne i uprte prema nebesima. Još kratko pomiče glavom i umire s blagim uzdahom, sa smiješkom na usnama. „Otvorite širom sva vrata!“ zapovijeda samostanska poglavarica sestrama koje su se okupile oko Terezijine smrtno postelje. Terezijina sestra Paulina, karmelićanka u istom samostanu, prisjeća se kasnije: „Imala je ta riječ u sebi nešto svečano. Pomislila sam, dragi je Bog iste riječi uputio i svojim anđelima na nebu!“

Terezijin život bijaše jedna velika pasija, muka. Njezin duhovni krajolik vremenom je postajao sve tamniji, mračniji, prepun patnje, otkupiteljske, sve do iskustva savršene duhovne suše, ostavljenosti, sumnja, dvoumljenja spram Boga i vjere. Na trenutke je bila istinski ateist, nevjernik. Bila je solidarna s nevjernicima, doživljavala je iskustvo nevjere upravo u trenutku kad je Europom harao duh jednoga bogohulnoga bogonijekača Nietzschea. Bili su suvremenici.

u sebi sve karizme i sve ih nadilazi: 'Shvatila sam da Crkva ima srce te da to srce gori od ljubavi... te da ljubav uključuje u sebi sve pozive i sva zvanja, sve karizme... I napokon sam otkrila svoj pravi poziv, svoje zvanje i mjesto: a to je, biti ljubav!'

UTJELOVLJENJE LJUBAVI

Jest, uzvišen je to cilj, sve to zvuči zanosno i bogato, ali Terezija pretače tu veliku misao u svoj svagdanji život: u svakome trenutku svoga života i dana razdaje ona Božju ljubav svima oko sebe, razdaje ljubav Božju ljudima s kojima se susreće, sestrama koje su nesimpatične, ljudima koji su dosadni. Sestra koja joj je nesimpatična veli ovako: "Uopće ne znam zašto mi je Terezija od Djeteta Isusa tako odana i naklona." Kao karmelićanka ona je svjesna da ne može svoju ljubav posredovati vlastitim djelima ili zalaganjem u Crkvi. Njezino je *djelo* posvemašnje *životno predanje, postati žrtva paljenica, pravi holokaust - tada će ti mile žrtve pravedne, prinosi i paljenice*, za koju zna da je najučinkovitije, najplodnije djelo u Crkvi. Ona uspoređuje sebe s onim *kotačem zamašnjakom*, koji pokreće sva druga kolesa i kotače, *ona je ona 'unruha'* u satnom mehanizmu, koji neprekidno radi i pokreće cijeli satni mehanizam, pokreće sve velike kotače u Crkvi.

Crkva je sa svoje strane prepoznala i priznala upravo to u Terezijinu apostolatu te ju je zajedno sa svetim

Franjom Ksaverskim proglasila zaštitnicom misija u cijelom svijetu. Svoje djelovanje shvaća ona kao plod savršene nesebičnosti: ona ne želi činiti *dobra djela*, ne želi skupljati ovdje na zemlji *zasluge*, već želi samo jedno: zračiti u Crkvi i svijetu, sva se razdati. To je njezin doprinos u svijetu i Kristovu djelu. Njezina jedina želja, i ovdje za života, ali i nakon smrti jest: prospati svijetom ruže, biti ona koja će sipati svijetom ruže, biti Božji ružičnjak koji će svijetom širiti Božju ljubav i predanje. Želi svijetom prospati laticice ruža!

Sve to u sebi sadrži još jednu protežnicu iz njezina života, naime, teologiju nade. Teologija ljubavi, sadržana u snažnoj vjeri, usidrena u nadi!

Ona veli bez okolišanja: "Nikad se od Boga ne očekuje previše. Čovjek od Boga dobiva upravo onoliko koliko moli, koliko se od njega nada dobiti." Stoga se može reći: "Od njega se traži onoliko koliko se čovjek sam usuđuje pitati." Nema toga što se Terezija ne usuđuje moliti od Boga, što ne bi tražila od Božje ljubavi. Za nju su ljubav, vjera i nada *koekstenzivne*. Ona se vodi Pavlovom *nadati se protiv svake nade*, slijepa nada nju vodi. Nije

Terezija ima pravi odgovor na krivo postavljene problem između ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Ona nam jasno očituje, jasno nam pokazuje da su obje ljubavi u biti jedna ljubav te da obje strane neizbježno upućuju jedna na drugu. Ona ima odgovor u svome životu spram jednostranostima u koje se znamo često upetljati i u njima tražiti odgovore na svoja pitanja.

to nikakva preuzetnost, već jednostavno slijedi primjer samoga Gospodina Isusa Krista.

Sveta Mala Terezija ovako se jednom izrazila: "Trebam mi srce koje gori od nježnosti, srce koje me prihvaća bez zadržke, srce koje ljubi i moje slabosti, koje je uz mene danju i noću. Nisam pronašla nijedno stvorenje koje bi me ljubilo, a da nije umrlo. Treba mi Bog koji će prihvatiti moju narav, koji će postati moj brat, koji može trpjeti i umrijeti za mene".

Te rečenice čuvene svete i učiteljice Crkve podrhtavanja su duše i svega onoga što je ona kao dijete iskusila, kad su joj preminule majka, a potom i dvije sestre koje su joj bile namjesto majke. Uvijek iznova bankrot ljubavi, prolaznost života. Umiranje ljubavi bez koje je nemoguće živjeti, ljubavi koju smrt tako reći razara.

Nije preuzetno reći da Terezija ima odgovore. Odgovore i za naše vrijeme, za Crkvu našega doba. Ima odgovore na pitanja i probleme Crkve i društva. Ona je započela u svome životu ono što mi moramo nastaviti cijelim svojim bićem. Ništa na njoj nije zastarjelo. Ona ima odgovor na pitanje *ortoprakse i ortodoksije*. Njezin *mali put* nije ništa drugo već naputak kako u životu djelovati, kako se konkretno ponašati. Taj se put živi iz bezuvjetne vjere. Terezija ima pravi odgovor na krivo postavljene problem između ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Ona nam jasno očituje, jasno nam pokazuje da su obje ljubavi u biti jedna ljubav te da obje strane neizbježno upućuju jedna na drugu. Ona ima odgovor u svome životu spram jednostranostima u koje se znamo često upetljati i u njima tražiti odgovore na svoja pitanja.

Teško je u nekoliko redaka opisati sve bogatstvo ovoga kratkoga života, njezine misli, dubine i dosega onoga što je iza sebe ostavila u nepunih 25 godina života. Čovjek ostaje zadivljen puninom, snagom onoga što je ona postigla u malo godina svoga života.

Ona je učiteljica života ali isto tako i pouzdan vodič na putu. Ona je bila i učiteljica novakinja, ali i učiteljica životnoga puta. Na nama je zaputiti se u njezinu školu, a to je škola Isusa Krista, škola konkretnoga nasljedovanja, u svagdanu. Isus je tražio upravo to od svojih: Posvemašnje predanje, posluh i nasljedovanje. Ova je svetica to do kraja živjela i nama pokazala put kako se kroz svakodnevni život te ispunjavanje svakodnevnih malih dužnosti dolazi do vrhunaca. Hvala joj!

Svetište Gospe Guadalupske u 12 dana pohodila 2 milijuna hodočasnika

O svetkovini Gospe Guadalupske, od 1. do 12. prosinca 2021., svetište u Mexico Cityju pohodila su gotovo 2 milijuna hodočasnika. Baziliku Gospe Guadalupske je od početka prosinca do svetkovine Gospe Guadalupske (12. prosinca) pohodilo 1 929 115 hodočasnika,

objavile su vlasti glavnoga meksičkog grada. Za prijam i brigu o hodočasnima bilo je zaduženo 9 tisuća ljudi, uključujući policiju, spasioce, hitnu pomoć i vatrogasce. Na samu svetkovinu, tradicionalnu *misu ruža*, u bazilici je u podne predslavio nadbiskup Mexico Cityja kardinal Carlos Aguiar Retes. Ukazanje Blažene Djevice Marije sv. Juanu Diegu, nakon kojega su se aztečki i ostali domorodački narodi obratili, dogodilo se 1531. godine. Gospa je od tog pastira zatražila da se na mjestu ukazanja izgradi crkva. Kao dokaz s kojim je Juan Diego pošao pred biskupa ostavila je svoju

čudesnu sliku na platnu od kaktusa kojim su se odijevali siromasi. Taj lik ni dan-danas ne pokazuje znakovne propadanja, a njezin nastanak ne može se objasniti znanstvenim metodama. Bazilika Gospe Guadalupske u Meksiku je najposjećenije marijansko svetište na svijetu, a drugo ukupno (iza bazilike sv. Petra). Prošle godine vjernicima na svetkovinu nije bilo dozvoljeno ući u baziliku zbog protuepidemijskih mjera. Ove godine, tradicionalna pjesma Djevici Mariji „Mañanitas“ nije izvedena uživo s vjernicima, nego je snimljena unaprijed i objavljena na društvenim mrežama.

Franjevački kustos upozorava na „izumiranje“ kršćana u Svetoj Zemlji

Franjevački kustos u Svetoj Zemlji Francesco Patton u razgovoru za britanski list *The Telegraph* istaknuo je da je stanje na tom području vrlo nesigurno, jer radikalne mjesne skupine vode rat „iscrpljivanja“ protiv zajednica koje se ne žele boriti.

O. Francesco pozvao je svijet na pružanje pomoći kršćanima u Svetoj Zemlji, čija je sudbina „nakon dva tisućljeća vjernoga služenja sada u opasnosti“, istaknuvši da je broj kršćana u Jeruzalemu s 20 posto udjela u ukupnom stanovništvu pao na dva posto.

Kršćansku prisutnost na tom području ugrožavaju aktivnosti radikalne židovske manjine koja „ekstremističkom ideologijom čini nepodnošljivim živote mnogih kršćana“, a cilj im je istjerati kršćane iz jeruzalemskoga staroga grada.

Česti napadi na kršćanska sveta mjesta, kao i svećenike redovnike i vjernike, ne prestaju. „Napadači ne predstavljaju ni Vlasti ni izraelski narod, ali su teško breme, osobito kada zločini prođu nekažnjeno“, svjedoči talijanski franjevac.

Papa primio apostolskog vizitatora za župu Međugorje mons. Cavallija

Tiskovni ured Svete Stolice objavio je da je sveti otac Franjo u petak 17. prosinca 2021. primio u audijenciju apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskupa Aldu Cavallija.

Tiskovni ured o susretu je izvijestio kratko, navevši da su se Papa i mons. Cavalli susreli poslijepodne, ne navodeći druge detalje susreta.

Sveti Otac imenovao je u subotu 27. studenoga 2021. nadbiskupa Cavallija, dotadašnjeg apostolskog nuncija u Nizozemskoj i stalnog predstavnika Organizacije za zabranu kemijskih oružja, novim apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje, na neodređeno vrijeme i *ad nutum Sanctae Sedis*.

U 2021. godini ubijeno 22 misionara

U svijetu je 2021. godine ubijeno 22 misionara, riječ je o 13 svećenika, jednom redovniku, dvije redovnice i šest laika, navedeno je u izvještaju Agencije Fides.

Najveći broj ubojstava zabilježen je u Africi, gdje je ubijeno 11 misionara (7 svećenika, dvije redovnice, dva laika). Slijede Amerika sa 7 ubijenih misionara (4 svećenika, 1 redovnik i 2 laika), Azija sa 3 ubijena misionara (1 svećenik i 2 laika), te Europa gdje je ubijen jedan svećenik. Kao i proteklih godina, Afrika i Amerika ponovno su na vrhu te dramatične ljestvice koja pokazuje da je od 2000. do 2020. godine u svijetu ubijeno 536 misionara.

Ubijeni evangelizatori nisu se zauzimali u nekim posebno istaknutim djelima, nego su jednostavno svjedočili svoju vjeru u kontekstu nasilja, društvene nejednakosti, iskorištavanja, te moralne i ekološke degradacije.

U Europi je pak teško zaboraviti ubojstvo, u Francuskoj, oca Oliviera Mairea, provincijskoga poglavara Družbe Marijine (monfortanaca), kojega je 9. kolovoza ubio ruandski građanin o kojemu se dugo brinuo.

Spomenimo i slučaj, koji, Bogu hvala, nije završio tragično, misionarke sestre Vedrane Ljubić koja je 23. prosinca navečer napadnuta u Soroti u Ugandi.

„Kao kršćani ne možemo držati Gospodina samo za sebe“, napisao je papa Franjo u poruci za ovogodišnji Svjetski misijski dan, dodavši da „evangelizacijsko poslanje Crkve izražava svoju cjelovitu i javnu vrijednost u preobražavanju svijeta i brizi o svemu stvorenomu“. Zadaća je to koju su ubijeni misionari izvršili sve do kraja, svjesni činjenice da nisu mogli ne svjedočiti evanđelje snagom vlastitoga života darovanoga iz ljubavi, boreći se svakoga dana, mirno, protiv bahatosti, nasilja i rata.

Novi pritisak na Misionarke ljubavi u Indiji

Sestre Majke Terezije u Kanpuru u indijskoj saveznoj državi Uttar Pradesh moraju zatvoriti dječji dom koji vode već desetljećima.

Zatvaranje doma za nezbrinutu djecu ishodilo je Ministarstvo obrane s obrazloženjem da zemljište pripada vojsci, a ugovor o najmu istekao je prije dvije godine. Osim toga od sestara traže visoku odštetu za „nezakonito korištenje prostora“.

Dom u Kanpuru prije više od 50 godina osnovala je utemeljiteljica Družbe misionarki ljubavi nobelovka s. Majka Terezija iz Kolkate koju je papa Franjo 2016. proglasio svetom. Misionarke

ljubavi već su se našle pod pritiskom vlasti kada im je u prosincu prošle godine zabranjeno primati donacije iz inozemstva „jer za to ne ispunjavaju uvjete“. Ta je mjera indijskih vlasti pogodila i mnoge druge zajednice, udruge i nevladine organizacije.

Aktivisti za ljudska prava upozoravaju na rastući pritisak vlasti na kršćane u Indiji, za što optužuju vladajuću hinduističku nacionalističku Indijsku narodnu stranku (BJP). U zemlji ne prestaju slučajevi nasilja i diskriminacije protiv kršćanske, ali i muslimanske manjine u zemlji, navode promatrači.

Brazil: Gradi se kip Isusa, bit će veći od onog u Rijju

Na jugu Brazila ove bi godine trebao niknuti Isusov kip veći od svjetski poznatog Krista Otkupitelja koji širi ruke iznad Rija de Janeira.

Izgradnja kipa, koji će nositi naziv Krist Zaštitnik, započela je 2019. na brdu pored mjesta Encantado u saveznoj državi Rio Grande do Sul, a trebala je biti gotova do konca 2021. Ipak rok je produžen do kraja siječnja ove godine.

Za izgradnju statue potekla je od lokalnog političara Adroalda Conzattija koji je u ožujku 2021. preminuo od COVID 19. Autori djela su pak Genésio Gomes de Moura i Moisés Markus Moura, inače otac i sin.

Prema podacima objavljenima na službenoj stranici projekta, Krist Zaštitnik bit će visok 43 metra s postoljem

dok će raspon ruku iznositi 36 metara. Time će se ova statua naći među najvećim skulpturama s likom Isusa u svijetu. Zapravo, samo će kip Isusa na brdu Buntu Burake u Indoneziji, koji zajedno s postoljem doseže visinu od 52,55 metara, te statua Krista Kralja u poljskom Swiebodzinu sa svojih 52,5 metara biti viši od njega.

Izgradnja bi trebala koštati 364 000 dolara, a financira ju lokalna zajednica, osobito neprofitna udruga „Prijatelji Krista“, koja ovim projektom želi potaknuti širenje vjere i pobožnosti.

Osim pobožnosti, turisti će moći uživati i u lijepom pogledu s vidikovca do kojeg će kroz kip voditi dizalo. Vidikovac se nalazi na predjelu Kristovih prsa, na visini od 40 metara.

MILE MAMIĆ

BOŽJA RIJEČ

I NEDJELJA BOŽJE RIJEČI

Poštovani čitatelji, usprkos svim nevoljama, želim vam obilje duhovnoga zdravlja i Božjega blagoslova. To je pravi temelj za svako drugo dobro.

U ovom općem metežu i poremećaju vrijednosti čovjek lako traži sigurnost, sreću, mir gdje ih nema. Nedavno je na portalu Hrvatskoga kulturnog vijeća mladi naš umnik Marito Mihovil Letica napisao članak *Kristu Pantokratoru pripisat će posljednja riječ*, a članak završava ovako: „Očekujem i nadam se da će naše duše i naša tijela spasiti Bogočovjek Isus Krist, svezladar univerzuma, kozmosa, koji se nadvija nad cijelim grčkim alfabetom jer Krist je Alfa i Omega. On nas može izbaviti od „omikrona“ i svih možebitnih sljedećih grčkih slova kojima će se označivati nove varijante i sojevi koronavirusa. Kristu Pantokratoru pripisat će posljednja riječ, a ne ovozemaljskim bezbožnim moćnicima žednima profita i vlasti.“ Bravo, mladi prijatelju, slažem se.

Ovih smo dana više puta slušali početak Evanđelja po Ivanu: „U početku bijaše Riječ.“ (Iv 1,1) Tu je Riječ napisana velikim početnim slovom jer je to poosobljena, personificirana, utjelovljena Riječ. To je Druga božanska osoba – SIN BOŽJI, „koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa. I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice i postao čovjekom...“ (Vjerovanje). To je povijesna osoba – Isus Krist. Ivan je to rekao kraće: „I Riječ je tijelom postala i prebivala među nama ...“ Ivan svjedoči na temelju vlastitoga iskustva da je ta Riječ činila znamenja (čudesna), činila dobro, trpjela, umrla, uskrsnula. On je Svetlo, Istina i Život. On je proslavljeni Jaganjac Božji, jedini spasitelj svijeta, svezladar, Pantokrator.

Svi ćemo se složiti da u tom kontekstu Riječ treba pisati velikim početnim slovom jer je to istoznačnica za Isus Krist, Sin Božji, Jaganjac Božji. U tom značenju Riječ nema množine. Jedan je Isus Krist.

Bog na razne načine razgovara s čovjekom, gromoglasno i tiho, u tišini ljudskoga srca. On nam daje upute za život kako bismo imali život, sreću

i blagoslov. Daje nam zapovijedi radi nas, kako bismo to postigli. Bog palom čovjeku obećava Spasitelja, navješćuje njegov dolazak i izvršava obećanje, zavjet, zakletvu. Bog se služi odabranim ljudima da zapišu Radosnu vijest (riječ spasenja, nade, utjehe za sve ljude). Bog se služi ljudskim riječima, ljudskim jezikom, ljudskim načinom poimanja da nam pokaže svoju stvoriteljsku, očinsku ljubav. Ljubav je Božja bit. Zato ga Ivan i definira: „Bog je ljubav.“ Riječ ljubav mogla bi se i pisati velikim početnim slovom.

Sve što je Bog govorio ocima po prorocima i po svome sinu Isusu Kristu sadržano je u jednoj velikoj knjizi koja se sastoji od mnoštva manjih pisama, knjiga. Ponekad su *pismo* i *knjiga* istoznačnice, pogotovo u narodnim pjesmama i pripovijetkama. Mi tu veliku knjigu Božje objave čovjeku zovemo Pismo. Obično u jedini. Ali kako se to Pismo sastoji od više pisama, ponekad se upotrijebi množina *Pisma*. Budući da je Bog svet, i Božja objava čovjeku, pismo i pisma su sveti. Cjelokupna Božja objava se obično naziva Sveto pismo. Nekad se je i riječ pismo pisala velikim početnim slovom. To je temeljna riječ te sveze i ima razloga da tako i bude, ali je u novije vrijeme tu primijenjeno drukčije pravopisno pravilo. Ali se i u svetopisamskom tekstu ponekad nalazi samo *Pismo* ili *Pisma*, bez riječi *svet*, pa se piše velikim početnim slovom.

Postoji međunarodna riječ grčkoga podrijetla *Biblija*. Riječ *Biblija* pišemo velikim početnim slovom. Ime knjige. Pa to je knjiga u pravom smislu. Grčki *biblos* znači „knjiga“. Od toga je *biblioteka*, hrvatski *knjižnica* „sredena zbirka knjiga“. U hrvatskom se često upotrebljava grčka posuđenica *Biblija*. Tako imamo Zagrebačku Bibliju, Jeruzalemsku Bibliju, Franjevačku Bibliju itd. Grčka je posuđenica ušla i u latinski, ali je bila češća latinska riječ *Scriptura*, u jedini, ili *Scripturae*, u množini. U latinskom se često dodavao i pridjev, ali iza imenice: *Scriptura sacra* ili *Scripturae sacrae*. Može se misliti na jedinstvenu knjigu u kojoj su sve sadržane ili na sve pojedinačne knjige Staroga i Novoga zavjeta.

Postoji jedna stilska figura, grčki sinegdoha. To je upotreba dijela umjesto cjeline ili jednine umjesto množine. Tako se za cijelu Božju objavu, cijelu Bibliju i pojedine njezine dijelove kaže *Božja riječ*. Na svakoj svetoj misi čitaju se biblijski tekstovi. Na kraju čitač kaže: „Riječ Gospodnja“. A čuli smo puno riječi. Sveto pismo je Božja riječ. I odlomci Svetoga pisma koji se na svetoj misi čitaju jesu Riječ Gospodnja, Riječ Božja ili Božja riječ. Zato se prvi dio svete mise, do Prikazanja i zove Služba riječi (jednina!). Zanimljivo: *Riječ* znači cijelo Sveto pismo, pojedine njegove dijelove i svaku pojedinu riječ. Ovdje se otvara i pravopisno pitanje: Ne bi li i tu trebalo *riječi* pisati velikim početnim slovom jer je to istoznačnica za Biblija, Sveto pismo!?

Papa Franjo je nedavno odredio da treća nedjelja kroz godinu bude NEDJELJA BOŽJE RIJEČI. Na prvi mah možemo se malo začuditi jer se svake nedjelje i na svakoj svetoj misi čitaju odlomci iz Svetoga pisma. Zna Sveti Otac dobro da se biblijski odlomci čitaju na svakoj svetoj misi, ali je ipak s razlogom odredio da se jedna nedjelja posebno posveti Božjoj Riječi, i to treća nedjelja kroz godinu. Zato se ta nedjelja zove Nedjelja Božje riječi. I još neke nedjelje imaju ime, kao npr. Nedjelja Muke Gospodnje ili Cvjetna nedjelja ili Cvjetnica. Zanimljivo je i to da je to Papa odredio 30. rujna, kad slavimo našega velikog zemljaka sv. Jeronima. Poznata je ona njegova: „Parce mihi, Domine, quia Dalmata sum!“ (Oprosti mi, Gospodine, jer sam Dalmatinac.) On je glasoviti prevoditelj Svetoga pisma na latinski. A nedavno smo proslavili 1600. obljetnicu njegove smrti. On je živio i umro prije našeg dolaska na ove prostore. I Albanci kao potomci Ilira smatraju ga svojim. U središtu Papina obrazloženja te odredbe jesu riječi iz Lukina evanđelja: „Tada im otvori pamet da razumiju Pisma.“ (Lk 24,25). Papa želi da ta nedjelja bude posvećena slavljenju, razmišljanju i širenju Božje riječi. Da i nama Gospodin otvori pamet da razumijemo Božju riječ, da živimo po njoj i da je širimo i stvaramo ozračje Božjega kraljevstva.

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavnja otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavnja otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Časćenje Kriza

SUBOTA

7.30 h, 11 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 18 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije svake sv. Mise
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta 1
9 h Molitva za ozdravljenje duše i tijela, slavnja otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Subota, 15. 1. 2022.

1Sam 9,1-4.17-19; 10,1a; Ps 21,2-7; Mk 2,13-17

Nedjelja, 16. 1. 2022.

Iz 62,1-5; Ps 96,1-3.7-8a.9-10ac; 1Kor 12,4-11; Iv 2,1-12

Ponedjeljak, 17. 1. 2022.

od dana: 1Sam 15,16-23; Ps 50,8-9.16b-17.21.23; Mk 2,18-22

Utorak, 18. 1. 2022.

1Sam 16,1-13; Ps 89,20-22.27-28; Mk 2,23-28

Srijeda, 19. 1. 2022.

1Sam 17,32-33.37.40-51; Ps 144,1.2.9-10; Mk 3,1-6

Četvrtak, 20. 1. 2022.

1Sam 18,6-9; 19,1-7; Ps 56,2-3.9-14; Mk 3,7-12

Petak, 21. 1. 2022.

od dana: 1Sam 24,3-21; Ps 57,2-4.6.11; Mk 3,13-19

Subota, 22. 1. 2022.

2Sam 1,1-4.11-12.19.23-27; Ps 80,2-3.5-7; Mk 3,20-21

Nedjelja, 23. 1. 2022.

1Kr 8,1-7.9-13; Ps 132,6-10; Mk 6,53-56

Nedjelja Božje riječi

Neh 8,2-4a.5-6.8-10; Ps 19,8-10.15; 1Kor 12,12-30; Lk 1,1-4; 4,14-21

Ponedjeljak, 24. 1. 2022.

od dana: 2Sam 5,1-7.10; Ps 89,20.21-22.25-26; Mk 3,22-30

Utorak, 25. 1. 2022.

vl.: Dj 22,3-16 (ili: Dj 9,1-22); Ps 117,1-2; Mk 16,15-18

Srijeda, 26. 1. 2022.

vl.: 2Tim 1,1-8 (ili: Tit 1,1-5); Ps 96,1-3.7-9a.10; Lk 10,1-9

Četvrtak, 27. 1. 2022.

2Sam 7,18-19.24-29; Ps 132,1-2.3-5.11-14; Mk 4,21-25

Petak, 28. 1. 2022.

od dana: 2Sam 11,1-4a.5-10a.13-17; Ps 51,3-7.10-11; Mk 4,26-34

Subota, 29. 1. 2022.

2Sam 12,1-7a.10-17; Ps 51,12-17; Mk 4,35-41

Nedjelja, 30. 1. 2022.

Jr 1,4-5.17-19; Ps 71,1-4a.5-6b.15ab.17; 1Kor 12,31-13,13; Lk 4,21-30

Ponedjeljak, 31. 1. 2022.

od dana: 2Sam 15,13-14.30; 16,5-13a; Ps 3,2-7; Mk 5,1-20

Utorak, 1. 2. 2022.

2Sam 18,9-10.14b.24-25a.30-32 - 19,3; Ps 86,1-6; Mk 5,21-43

Srijeda, 2. 2. 2022.

PRIKAZANJE GOSPODINOVO. SVIJEČNICA
vl.: Mal 3,1-4; Ps 24,7-10; Heb 2,14-18; Lk 2,22-40

Četvrtak, 3. 2. 2022.

1Kr 2,1-4.10-12; Otpj. pj: 1Ljet 29,10-12; Mk 6,7-13

Petak, 4. 2. 2022.

Sir 47,2-11; Ps 18,31.47.50-51; Mk 6,14-29

Subota, 5. 2. 2022.

od dana: 1Kr 3,4-13; Ps 119,9-14; Mk 6,30-34

Nedjelja, 6. 2. 2022.

Iz 6,1-2a.3-8; Ps 138,1-2a.2bc.3-4-5.7c-8; 1Kor 15,1-11; Lk 5,1-11

Ponedjeljak, 7. 2. 2022.

1Kr 8,1-7.9-13; Ps 132,6-10; Mk 6,53-56

Utorak, 8. 2. 2022.

1Kr 8,22-23.27-30; Ps 84,3-11; Mk 7,1-13

Srijeda, 9. 2. 2022.

od dana: 1Kr 10,1-10; Ps 37,5-6.30-31.39-40; Mk 7,14-23

Četvrtak, 10. 2. 2022.

Bl. Alojzije Stepinac, biskup i mučenik
od dana: 1Kr 11,4-13; Ps 106,3-4.35-36.37 i 40; Mk 7,24-30

Petak, 11. 2. 2022.

1Kr 11,29-32; 12,19; Ps 81,10-11ab.13-15; Mk 7,31-37

Subota, 12. 2. 2022.

1Kr 12,26-32; 13,33-34; Ps 106,6-7a,19-22; Mk 8,1-10

Nedjelja, 13. 2. 2022.

Jr 17,5-8; Ps 1,1-2.3.4 i 6; 1Kor 15,12.16-20; Lk 6,17.20-26

Ponedjeljak, 14. 2. 2022.

Jak 1,1-11; Ps 119,67.68.71.75.76; Mk 8,11-13

Utorak, 15. 2. 2022.

Jak 1,12-18; Ps 94,12-13a.14-15.18-19; Mk 8,14-21

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,

Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR **MIR**
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

